

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU I BANJSKO LIJEČENJE – LJEČILIŠTE „REUMAL“ FOJNICA

za 2017. godinu

Broj: 01-02-08-14-3-14-1671-6/17

Sarajevo, listopad 2018. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	6
5.	ULAGANJA U GOSPODARSKA DRUŠTVA I SUDUŽNIŠTVO	8
5.1	ULAGANJE U AQUAREUMAL d.o.o. FOJNICA	8
5.2	ULAGANJE U NATURE CONCEPT FOJNICA d.o.o. FOJNICA	8
5.3	SUDUŽNIŠTVO NA KREDITNA ZADUŽENJA.....	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	11
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
7.1	BILANCA USPJEHA.....	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
7.1.2	Rashodi.....	13
7.1.2.1	Poslovni rashodi	14
7.1.2.2	Financijski rashodi	19
7.1.3	Financijski rezultat.....	19
7.2	BILANCA STANJA.....	20
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	20
7.2.2	Tekuća sredstva.....	22
7.2.2.1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	22
7.2.2.2	Kratkoročne tražbine	22
7.2.3	Kapital.....	25
7.2.4	Obveze.....	26
7.2.4.1	Dugoročne obveze	26
7.2.4.2	Kratkoročne obveze	26
7.2.5	Popis sredstava i obveza	28
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	29
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	29
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	29
8.	JAVNE NABAVE	29
9.	OSTALI NALAZI	30
9.1	Naknadni događaji	30
9.2	Sudbeni sporovi.....	31
10.	KOMENTAR	31
IV	PRIVITAK.....	32
	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	32
	Bilanca uspjeha za razdoblje 01.01. – 31.12.2017. godine	33
	Bilanca stanja na dan 31.12.2017. godine.....	35
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 01.01. do 31.12.2017. godine (Indirektna metoda)	37
	Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31.12.2017. godine.....	39

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje temeljem provedene financijske revizije koja uključuje reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu**, koji uključuju: Bilancu stanja - Izvješće o financijskom položaju na kraju razdoblja, Bilancu uspjeha - Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje, Izvješće o novčanim tijekovima - Izvješće o tijekovima gotovine, Izvješće o promjenama na kapitalu i Bilješke uz financijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i provedemo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima usljed prijevarne ili greške. Kod procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za negativno mišljenje:

1. Nije izvršena ispravka vrijednosti tražbina u iznosu od 1.770.022 KM na teret rashoda, starijih od godinu dana. Kao posljedica navedenog, rashodi razdoblja manje su iskazani za navedeni iznos, što je u konačnici utjecalo na točnost iskazanog financijskog rezultata (točke 7.1.3 i 7.2.2.2 Izvješća);

2. Ustanova u 2017. godini nije osigurala relevantnu dokumentaciju po kojem od tri zaključena ugovora o dugoročnom kreditu, otplaćuje rate i kamate temeljem preuzimanja sudužništva za kredite gospodarskog društva Nature Concept Fojnica d.o.o. Fojnica, a samim tim da li su stečeni ili ne uvjeti za preuzimanje imovinskih prava i obveza po predmetnom kreditu i upravljanja nad objektom dužnika. Također, blagovremeno nisu poduzete sve potrebne aktivnosti zaštite imovine, te osiguranja tekuće likvidnosti Ustanove (točka 5.3 Izvješća);
3. Bilješke uz financijska izvješća nisu sačinjene sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 1 - Prezentiranje financijskih izvješća, obzirom da ne sadrže cjelovit tekstualni opis ili raščlanjene stavke prezentirane u financijskim izvješćima (točke 6. i 7.5 Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Temelju za negativno mišljenje, financijska izvješća **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica**, ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i kapitala na dan 31.12.2017. godine, rezultat poslovanja, novčane tijekove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Proveli smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu** sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, rukovodstvo **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica**, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije iskazane u financijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarenje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tomu da li su aktivnosti, financijske transakcije i informacije iskazane u financijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tomu da li je poslovanje **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu** prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za negativno mišljenje:

1. Bez suglasnosti osnivača Ustanove izvršeno je smanjenje učešća u kapitalu Društva „NCF“ d.o.o. Fojnica sa 98,23% na 27,83% u korist povećanja privatnog kapitala, a samim tim i smanjenja upravljačkih prava Ustanove u navedenom Društvu, što nije sukladno članku 27. Zakona o ustanovama (točka 5.2 Izvješća);

2. Prilikom isplata mjesečnih plaća od kolovoza do prosinca 2017. godine, nisu uplaćivani pripadajući porezi i doprinosi u iznosu od 640.971 KM. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o doprinosima i Zakonu o porezu na dohodak (točka 7.2.4.2 Izvješća);
3. Ustanova na dan 31.12.2017. godine ima neizmirene obveze za pripadajuće doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje iz ranijeg razdoblja. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o doprinosima (točka 7.1.3 Izvješća);
4. Godišnji popis stalnih sredstava i tražbina nije izvršen sukladno člancima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 7.2.5 Izvješća);
5. Za izvršene nabave roba, usluga i radova, iskazane vrijednosti 2.431.383 KM u 2017. godini, iako je bila u obvezi, Ustanova nije primjenjivala odredbe Zakona o javnim nabavama (točka 8. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog važnosti stavki opisanih u Temelju za negativno mišljenje, aktivnosti, financijske transakcije i informacije pokazane u financijskim izvješćima **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu** nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Bez kvalifikacije na dano mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- Vrijednost temeljnog kapitala nije usuglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, jer je u financijskim izvješćima, na dan 31.12.2017. godine iskazan temeljni kapital u iznosu od 21.178.980 KM, a u Rješenju o upisu u sudski registar 42.045.397 KM (točka 7.2.3 Izvješća);
- U poslovnim knjigama Ustanove dio zemljišta nije evidentiran temeljem vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava o vlasništvu i posjedu (točka 7.2.1 Izvješća);
- Statutom Ustanove nije predviđeno imenovanje Nadzornog odbora, koji ima funkciju organa kontrole poslovanja u ustanovama, a imenuje ga i razrješava osnivač, sukladno Zakonu o ustanovama (točka 4. Izvješća);
- Pravilnikom o radu Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica je predviđeno da direktor može odlučiti da li se raspisuje javni natječaj ili se prijem novih djelatnika vrši bez raspisivanja javnog natječaja, što je neprimjereno jer se radi o javnoj ustanovi. Navedeno je imalo za posljedicu da je u 2017. godini izvršeno upošljavanje 62 djelatnika bez raspisivanja javnog natječaja (točka 7.1.2.1 Izvješća).

Sarajevo, 05.10.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dani predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvješća su sljedeći:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o ustanovama;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Jedinствена методологіја којом се ближе утврђују критерији и мјерила за закључивање уговора између надлежног завода здравственог осигурања и здравствене установе;
- Plan rada i finansijski plan za 2017. godinu.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica (u daljnjem tekstu: Ustanova) je prvobitno registrirana u Višem sudu u Zenici 09.05.1995. godine pod nazivom: Javna ustanova Republički centar za medicinsku rehabilitaciju u Fojnici (skraćeni naziv RRC „Fojnica“ Fojnica). Općinsko vijeće je dana 25.02.2014. godine donijelo Odluku o preuzimanju osnivačkih prava Općine Fojnica kojom je dopunjena i usklađena prvobitna Odluka o preuzimanju osnivačkih prava¹ od 26.06.2012. godine.

Ustanova je zdravstvena ustanova u kojoj se prirodnim ljekovitim izvorima i metodama medicinske struke i opreme provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalistička i bolnička rehabilitacija. Ustanova pruža i zdravstvene usluge u turizmu sukladno posebnim propisima.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ustanove utvrđeni su Pravilnikom o radu na koji je Upravni odbor dao suglasnost 19.09.2016. godine. Na dan 31.12.2017. godine u Ustanovi je bilo 387 zaposlenih.

Pravilnikom o radu Ustanove, uređuju se međusobna prava i obveze između Ustanove i djelatnika, a koji se odnose na: zaključivanje ugovora o radu, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje djelatnika, unutarnje ustrojstvo i sistematizaciju poslova, radno vrijeme, odmore i odsustva, plaću i naknade plaće, naknadu štete, odgovornost djelatnika, prestanak ugovora o radu, otkaze ugovora o radu, prava, dužnosti i obveze iz radnog odnosa, zaštitu djelatnika i druga pitanja značajna za djelatnike i Ustanovu, sukladno Zakonu o radu, Kolektivnom ugovorom u Federaciji BiH, Statutom i drugim aktima Ustanove.

Organ upravljanja u Ustanovi je Upravni odbor imenovan Rješenjem Općinskog vijeća Fojnica od 06.11.2014. godine na četiri godine, u sastavu: Jakov Gavran, predsjednik, predstavnik Ministarstva zdravstva SBK-a i članovi Nermin Kadrić, predstavnik Osnivača, te Rasim Sijarić, predstavnik Ustanove.

Ustanovom rukovodi dr. Eldan Lokmić, imenovan Odlukom Upravnog odbora od 04.05.2015. godine, na razdoblje od četiri godine, temeljem Odluke općinskog načelnika o davanju prethodne suglasnosti od 30.04.2015. godine.

Sjedište Ustanove je u Fojnici, u ulici Banjska broj 1.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća **Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija pokazanih u financijskim izvješćima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj financijske revizije je da temeljem provedene revizije izrazi mišljenje da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, u razdoblju od siječnja do srpnja 2018. godine, s prekidima.

S obzirom da se revizija provodi ispitivanjem na temelju uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine Općine Fojnica“ br. 4/12

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sustava unutarnjih kontrola je obveza rukovodstva Ustanove, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela, koji se definira kao proces kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvješćivanja i usklađenosti važećih zakona i propisa. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih unutarnjih akata. Organizacija Ustanove utvrđena je Statutom.

Zakonom o ustanovama predviđeno je formiranje Nadzornog odbora koji ima funkciju organa kontrole poslovanja u ustanovama, a imenuje ga i razrješava osnivač. Nadzorni odbor, između ostalog, analizira izvješća o poslovanju ustanove, obavlja nadzor nad uporabom sredstava, izvještava osnivača, Upravni odbor i direktora o rezultatima nadzora. Statutom Ustanove nije predviđeno imenovanje Nadzornog odbora, što nije sukladno Zakonu o ustanovama.

Statutom Ustanove se naročito uređuje: pitanja od značaja za ostvarivanje djelatnosti ove Ustanove kao što su: naziv i sjedište Ustanove; djelatnost; zastupanje i predstavljanje; organizacija; imovina; izvori i način osiguranja sredstva za rad, međusobna prava i obveze Ustanove i osnivača; organi upravljanja i rukovođenja i njihova ovlaštenja; stručna tijela; unutarnji nadzor; suradnja sa sindikatom; opći i pojedinačni akti.

Statut Ustanove nije sukladan članku 27. Zakona o ustanovama i članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kod odlučivanja o uporabi sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima/Statutom.

Sukladno članku 32. navedenog Statuta, Direktor zastupa i predstavlja Ustanovu bez ograničenja u okviru registrirane djelatnosti, osim zaključivanja ugovora o prodaji i nabavi stalnih sredstava čija pojedinačna vrijednost prelazi iznos od 50.000 KM, kada mora imati suglasnost Upravnog odbora i zaključivanje pravnih poslova kojima se stječu, prodaju ili opterećuju nekretnine, a za koje pravne poslove mu je potrebna suglasnost Upravnog odbora i Osnivača kao vlasnika Ustanove.

Na pitanja koja nisu regulirana odredbama Statuta neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama, Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Pravilnikom o radu, kojeg je donio Upravni odbor u rujnu 2016. godine, uređeni su ustrojstvo Ustanove, način koordinacije rada organizacionih jedinica i njihov međusobni odnos, sistematizacija radnih mjesta sa koeficijentima složenosti, poslovi i radni zadaci, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i druga pitanja od značaja za organizaciju ustanove i sistematizaciju radnih mjesta.

Shodno članku 40. Statuta Ustanove, unutarnji nadzor nad radom organizacionih jedinica i radnika, trebao bi biti reguliran posebnim aktom koji donosi direktor Ustanove uz suglasnost Upravnog odbora. U toku revizije nije prezentiran unutarnji akt o unutarnjem nadzoru i unutarnjoj kontroli kojim se definiraju osnovni principi unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole. Također, nije izvršena procjena rizika i utvrđene mjere za sprečavanje neželjenih dešavanja, te nadzor i monitoring. Bez obzira na sačinjene unutarnje akte kojima je reguliran sustav unutarnjih kontrola, **nije vršen nadzor nad**

provođenjem predviđenih kontrolnih aktivnosti i donesenih politika i procedura, niti su sačinjavana izvješća o istome. Napominjemo da unutarnju kontrolu čine sve metode i postupci ugrađeni u poslovne operacije, procese i postupke, kojima se osigurava neometano djelovanje svih funkcija Ustanove, sa svrhom da Upravnom odboru i Menadžmentu osiguraju kontrolu nad cjelokupnim poslovanjem.

Ustanova nije uspostavila adekvatan i efikasan sustav unutarnjih kontrola, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i članku 2. stavak 3. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³.

Naši nalazi, u svezi sa sustavom unutarnjih kontrola ukazuju da je sustav unutarnjih kontrola u nekim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu primjene zakonskih i ostalih propisa kod prijema zaposlenika, primjene Pravilnika o blagajničkom poslovanju, realiziranja zaključenih ugovora, sačinjavanja PN-4 obrazaca, knjigovodstvenog evidentiranja dnevnica za službena putovanja, te obavljanja redovitog godišnjeg popisa sredstava i obveza.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Ustanova nema usvojen unutarnji akt o reprezentaciji i poklonima, kojim bi se utvrdilo pravo na reprezentaciju i priznavanje troškova za istu, te pravo na priznavanje troškova poklona kupljenih u istu svrhu. Donesenim unutarnjim aktom bi bilo neophodno utvrditi visinu sredstava za dodjelu poklona i reprezentacije, te pravo na priznavanje troškova reprezentacije i kupovine poklona. Također, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama nisu utvrđene politike vrednovanja, odnosno ispravke vrijednosti i otpisa nenaplativih tražbina.

Preporuke:

- ***Sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH, uspostaviti i implementirati sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno COSO modelu;***
- ***Sukladno Zakonu o ustanovama izvršiti dopune Statuta u dijelu definiranja Nadzornog odbora koji ima funkciju organa kontrole poslovanja u ustanovama, kao i odlučivanja o uporabi sredstava preko iznosa utvrđenog Statutom Ustanove.***

Unutarnja revizija

U svezi sa funkcijom unutarnje revizije, utvrdili smo da u šemi radnih mjesta nije predviđena Jedinica unutarnje revizije kao temeljna organizacijska jedinica. Shodno članku 1. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁴ i njegovih izmjena i dopuna, obveza za uspostavu Jedinice unutarnje revizije odnosi se i na Lječilište „Reumal“ Fojnica, obzirom da „Općina Fojnica ima većinski udjel“, te članku 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH⁵ predviđeno je da se uspostavlja jedinica za unutarnju reviziju, obzirom da Ustanova upošljava više od 200 zaposlenih.

U s vezi navedenog, konstatiramo da nije osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvještavanje o funkcioniranju unutarnjih kontrola u cilju identificiranja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, što ima za posljedicu ne uspostavljanje i funkcioniranje adekvatnog i efikasnog financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola.

Preporuka:

- ***Uspostaviti Jedinicu unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.***

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

5. ULAGANJA U GOSPODARSKA DRUŠTVA I SUDUŽNIŠTVO

5.1 ULAGANJE U AQUAREUMAL d.o.o. FOJNICA

Odluku o izgradnji Vodenog parka i Apartmanskog naselja i izradi Projektno-izvedbene dokumentacije donio je Upravni odbor Javne ustanove Republički centar za medicinsku rehabilitaciju „Fojnica“ u Fojnici 16.09.2003. godine (u daljem tekstu RRC Fojnica). Navedenom odlukom su predviđene prioritetne aktivnosti na realiziranju projekta, kao i da se Vodeni park zasniva na idejnim osnovama koje je izradila projektantska organizacija „Sava projekt“ d.d. Krško, a za Apartmansko naselje će biti izrađena posebna projektna dokumentacija. Općinsko vijeće Fojnica je 14.04.2004. godine donijelo Zaključak o davanju suglasnosti na razvojne planove RRC Fojnica. Upravni odbor RRC Fojnica je 16.11.2004. godine donio Odluku o učešću u osnivanju „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica, te usvojio predloženi Elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja navedenog Društva u kome će većinski vlasnici biti zaposlenici Centra. Osnivački ulog Centra predstavlja zemljište u ukupnoj površini od 21.400 m² čija vrijednost sukladno Općinskoj odluci i procjeni Sudskog vještaka iznosi 299.110 KM. Poslije toga, 18.11.2004. godine, zaključen je Ugovor o osnivanju „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica, kojim su između ostalog, utvrđeni temeljni kapital, visina uloga i procenat učešća u ukupnom kapitalu. Iz poslovnih knjiga Ustanove isknižena je vrijednost zemljišta, te je isto evidentirano na poziciji učešća u udjelima drugih pravnih osoba, i istovremeno evidentirano u poslovnim knjigama društva Aquareumal d.o.o. Fojnica na poziciji zemljišta u iznosu od 299.110 KM, na kojem su izgrađeni Hotel Nature, apartmansko naselje i otvoreni bazeni. Uvidom u knjigovodstvene evidencije Ustanove konstatirali smo da udjel Ustanove u navedenom društvu iznosi 299.110 KM i da u 2017. godini nije bilo evidentiranih promjena.

Nisu nam prezentirana financijska izvješća društva Aquareumal d.o.o. Fojnica za 2017. godinu, niti odluka skupštine istog o utvrđivanju financijskog rezultata i raspodjeli dobiti, odnosno pokriću gubitka za 2017. godinu. Nije nam prezentirana dokumentacija o ostvarenim efektima dosadašnjih ulaganja u ovo Društvo, a što u slučaju negativnog poslovanja istog može imati značajnog utjecaja na povećanje obveza i rashoda Ustanove, a time i na iskazani financijski rezultat. Ugovorom o osnivanju „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica predviđeno je da skupština obvezno odlučuje o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitka, a što je detaljnije uređeno statutom istog.

Prema podacima Izvoda iz sudskog registra Općinskog suda u Travniku od 13.07.2018. godine, upisani i uplaćeni kapital društva „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica iznosi 1.076.910 KM, pri čemu Ustanova sa udjelom od 299.110 KM ima najznačajnije pojedinačno učešće u kapitalu od 27,78 %. Učešće u preostalom kapitalu imaju Croatia osiguranje d.d. Ljubuški od 30.000 KM (2,78%) i 273 fizičke osobe od 747.800 KM (69,44%).

Upravni odbor Ustanove je 10.04.2013. godine donio Odluku o prihvatanju ponude za otvaranje medicinskog odjeljenja u objektu hotela Nature. Temeljem navedenog, zaključen je 12.06.2014. godine notarski obrađen Ugovor o prodaji dijela prostora hotela Nature u Fojnici, od prodavca Aquareumal d.o.o. Fojnica, kao posebnog dijela zgrade. Predmet prodaje su prostorije za medicinski trakt, te ordinacije i intervencije na drugom i trećem katu u ukupnoj površini 402 m², po cijeni od 1.207.593 KM sa PDV-om. **U ugovoru je utvrđena obveza prodavca da će radovi na izgradnji objekta biti završeni do 31.12.2014. godine, što nije okončano ni do kraja 2017. godine. Navedenim ugovorom je predviđeno da do produžetka roka izgradnje može doći u slučaju „više sile“, te vandrednih okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti. Ustanova, kao kupac je izvršila uplatu avansa u iznosu od 1.076.000 KM do kraja 2015. godine, a istovremeno, ugovorom nije zaštitila svoje interese blagovremenog izvršenja posla u ugovorenom roku.**

5.2 ULAGANJE U NATURE CONCEPT FOJNICA d.o.o. FOJNICA

Upravni odbor Ustanove je 31.12.2015. godine donio Odluku o radnjama koje je neophodno poduzeti u cilju realizacije okvirnog kredita NCF d.o.o. Fojnica kod Bor banke d.d. Sarajevo uz sudužništvo Lječilišta „Reumal“ Fojnica koje, između ostalog, obuhvataju donošenje odluke o zatvorenoj minimalnoj dokapitalizaciji društva NCF d.o.o. Fojnica do 100.000 KM. Navedena Odluka je

donesena, iako Ustanova do tada nije imala udjela u navedenom Društvu. Ova Odluka se nije mogla donijeti prije nego što je Skupština Društva NCF d.o.o. Fojnica donijela Odluku o povećanju osnovnog kapitala. Dana **18.01.2016. godine** Skupština Društva NCF d.o.o. Fojnica je donijela Odluku o povećanju osnovnog kapitala u navedenom Društvu, uplatom novčanih uloga u iznosu od 400.000 KM.

Društvo NCF d.o.o. Fojnica je dostavilo Ustanovi poziv **20.01.2016. godine** za učestvovanje u dokapitalizaciji Društva u iznosu od 111.320 KM u cilju održavanja učešća Ustanove u kapitalu Društva, kao što Ustanova ima u društvu „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica. **Ustanova je prihvatajući poziv Društva izvršila uplatu sredstava Društvu u iznosu od 111.320 KM. Ovom dokapitalizacijom u 2016. godini ulaganje Ustanove u društvo NCF d.o.o. Fojnica iznosilo je 111.320 KM, čime je učešće iste u ukupnom kapitalu Društva od 113.320 KM iznosilo 98,235%, što je potvrđeno upisom u sudski registar od 02.02.2016. godine.** Preostali iznos osnivačkog uloga od 2.000 KM ili 1,765% odnosi se na društvo Aquareumal d.o.o. Fojnica, s obzirom da se ostali osnivači društva „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica nisu odazvali pozivu za dokapitalizaciju. Skupština društva NCF d.o.o. Fojnica je **13.02.2017. godine** donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala, uplatom novih uloga, pristupanjem članova i uplatom novčanih uloga, čime ukupno povećanje temeljnog kapitala u novcu iznosi maksimalno do 2.000.000 KM. Ustanova je na navedenoj sjednici Skupštine zastupana po punomoćniku imenovanom od Općinskog vijeća Fojnica.

Sukladno navedenoj Odluci Skupštine izvršene su uplate nakon čega su udjeli deset fizičkih osoba iznosili 1.204.860 KM (61,81 %), a četiri pravne osobe 744.510 KM (38,19 %). **Nakon izvršene dokapitalizacije društva u 2017. godini, kada je i Ustanova povećala svoj udio za 431.190 KM, ukupno ulaganje Ustanove od 542.510 KM u ukupnom kapitalu od 1.949.370 KM je smanjeno na 27,83 %, što je potvrđeno Izvodom iz sudskog registra Općinskog suda u Travniku.** Ustanova je u Društvu NCF d.o.o. Fojnica imala osnivački ulog od 98,23%, međutim donošenjem Odluke Skupštine društva NCF d.o.o. Fojnica od 13.02.2017. godine, o povećanju temeljnog kapitala, pristupanjem članova, uplatom novčanih uloga i izvršenom dokapitalizacijom, došlo do povećanja privatnog kapitala na 72,17%. Na ovaj način došlo je do smanjenja učešća državnog kapitala u korist privatnog kapitala, a samim tim smanjena su i upravljačka prava Ustanove u navedenom Društvu, a da prethodno nije pribavljena suglasnost Osnivača Ustanove kojom se odobrava smanjenje učešća državnog kapitala u ovom Društvu.

Nisu nam prezentirana financijska izvješća društava NCF d.o.o. Fojnica za 2017. godinu, niti odluka skupštine istog o utvrđivanju financijskog rezultata i raspodjeli dobiti, odnosno pokriću gubitka za 2017. godinu. Nije nam prezentirana dokumentacija o ostvarenim efektima dosadašnjih ulaganja u ovo Društvo, a što u slučaju negativnog poslovanja istog može imati značajnog utjecaja na povećanje obveza i rashoda Ustanove, a time i na iskazani financijski rezultat.

Preporuka:

- *Preispitati opravdanost dokapitalizacije društva NCF d.o.o. Fojnica koja je dovela do smanjenja učešća državnog kapitala u navedenom Društvu.*

5.3 SUDUŽNIŠTVO NA KREDITNA ZADUŽENJA

Upravni odbor Ustanove je krajem 2015. godine donio Odluku o suglasnosti na sudužništvo Ustanove na kreditno zaduženje „NCF“ d.o.o. Fojnica kod Bor banke d.d. Sarajevo. Navedenom Odlukom dana je suglasnost Ustanovi da bude sudužnik na okvirno kreditno zaduženje „NCF“ d.o.o. Fojnica u iznosu do sedam miliona KM kao i ovlaštenje direktoru da može, bez ograničenja, potpisati akte koji se odnose na sudužništvo. **Za preuzimanje sudužništva nije pribavljena suglasnost Općine Fojnica kao osnivača Ustanove, s obzirom da je, između ostalog, za zaključivanje pravnih poslova kojima se stječu, prodaju ili opterećuju nekretnine, direktoru potrebna suglasnost i Upravnog odbora i osnivača.**

Početkom 2016. godine zaključeni su sljedeći ugovori:

1. Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa između „NCF“ d.o.o. Fojnica i JU Lječilište „Reumal“ Fojnica (02.02.2016.g.). Ugovorom je, između ostalog, utvrđeno da će se po zaključenju kupoprodajnog ugovora za hotel „Nature“, Ustanova upisati založno pravo na određenim nekretninama društva NCF d.o.o. Fojnica iza Bor banke d.d. Sarajevo, na ime sudužništva po predmetnom kreditu. Također, člankom 3. Ugovora utvrđeno je da **u slučaju da sudužnik bude pozvan i izvrši plaćanje dvije kamate ili dvije rate uzastopno, Ustanova preuzima sva imovinska prava i obveze po predmetnom kreditu kao i upravljanje nad objektom.**
2. Ugovor o vršenju kreditnih poslova zaključen između Bor banke, „NCF“ i Ustanove (04.02.2016. godine). Ovim ugovorom utvrđeni su iznos i namjena kredita, instrumenti osiguranja, obveze korisnika/sudužnika i dr.
3. Ugovor o pravu zalogu nad nekretninama zaključen između Bor banke, društva „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica, društva „NCF“ d.o.o. Fojnica i Ustanove (04.02.2016. godine).
4. Ugovor o kupoprodaji ugostiteljsko-poslovnog objekta hotel „Nature“ u Fojnici i nekretnina upisanih u k.k. uložak dn 2274 k.o. Fojnica zaključen između kupca društva „NCF“ d.o.o. Fojnica i prodavca društva „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica.
5. Tri ugovora o dugoročnom kreditu zaključeni između Bor banke, društva „NCF“ d.o.o. Fojnica i Ustanove na ukupan iznos od sedam miliona KM (05.02.2016. godine, 14.04.2016. godine i 23.09.2016. godine).

Društvo „NCF“ d.o.o. Fojnica, Bor banka i Ustanova su u 2016. godini zaključili tri ugovora o dugoročnom kreditu na iznose od 6.100.000 KM, 500.000 KM i 400.000 KM, na 15 godina uz kamatnu stopu od 6,9%, za koje je Ustanova bila sudužnik. Ustanova je zbog neblagovremenog izmirivanja kreditnih obveza od strane društva „NCF“ bila u obvezi Bor banci uplatiti dio sredstava po navedenim kreditima. Tako je u 2016. godini plaćeno 119.964 KM, u 2017. godini 250.790 KM i u 2018. godini čak 219.373 KM (do 27.07.2018. godine). Napominjemo da zaključenim ugovorima nije reguliran način povrata sredstava koje Ustanova plaća za otplatu navedenog kredita. Društvo „NCF“ je tijekom 2017. godine vršilo uplatu sredstava na račun Ustanove po osnovu navedenih otplata dugovanja, a manji dio dugovanja izmiren je putem kompenziranja duga između Ustanove i društva „NCF“. Stanje tražbina Ustanove od društva „NCF“ na dan 31.12.2017. godine po osnovu otplate kredita iznosi 83.527 KM, a tijekom 2018. godine tražbine su se povećale na iznos od 281.465 KM. Prema izjavi uposlenika, Ustanova nije imala informaciju o tome po kojem od ova tri kredita je vršila otplatu rata, kamata i zateznih kamata u 2016. i 2017. godini. S obzirom da nam nije prezentirana dokumentacija putem koje bi se potvrdilo da li se neplaćene rate i kamate za koje je uplate izvršila Ustanova, odnose na jedan ili više navedenih ugovora o dugoročnim kreditima, nismo bili u mogućnosti utvrditi da li su tijekom 2016. i 2017. godine stečeni uvjeti za preuzimanje imovinskih prava i obveza po kreditu kao i upravljanje nad objektom. Uz komentar na Nacrt izvješća je dostavljena dokumentacija o poduzetim aktivnostima prema banci u 2018. godini.

Prema pregledu isplaćenih rata i kamata u 2018. godini kao i izjava uposlenika, uvjeti za preuzimanje su stečeni te su aktivnosti oko navedenog u tijeku. Prezentirana nam je Odluka o poduzimanju aktivnosti vezanih za NCF d.o.o. Fojnica donesena od strane Upravnog odbora kojom se v.d. direktora Ustanove obvezuje da organizira sastanak sa upravom i udjelničarima NCF d.o.o. Fojnica u cilju daljeg rada i poslovanja društva. Ustanova se obvezuje da pokrene inicijativu i aktivnosti vezane za sazivanje i održavanje Skupštine NCF d.o.o. Fojnica. **Naime, smatramo da bi preuzimanje obveze otplate tri kredita u ukupnom iznosu od sedam miliona KM umjesto dužnika „NCF“, a bez ostvarivanja bilo kakve koristi od istog, dodatno opteretilo likvidnost Ustanove, koja je na dan 31.12.2017. godine imala dospjelih a neizmirenih obveza za doprinose, obveza prema dobavljačima i dr.** Također, iako je Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa, kojim je utvrđeno da će se po zaključenju kupoprodajnog ugovora za hotel „Nature“ izvršiti predbilježba istog u katastarskom operatu, te da će Ustanova upisati založno pravo na određenim nekretninama iza Bor banke d.d.

Sarajevo, uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su aktivnosti na upisu založnog prava Ustanove pokrenute i izvršene tek u 2018. godini.

Temeljem prezentirane dokumentacije utvrdili smo da Ustanova nema podatke o tome po kojem od tri dugoročna kredita otplaćuje rate i kamate temeljem sudužništva. Na ovaj način Ustanova nije stvorila uvjete za preuzimanje imovinskih prava i obveza po predmetnom kreditu, kao i upravljanja nad objektom, u slučaju neizmirivanja obveza od strane dužnika po zaključenim ugovorima o dugoročnim kreditima. Zbog prethodno navedenog, kao i zbog toga što je upis založnog prava (hipoteke) izvršen više od dvije godine nakon potpisivanja ugovora o kreditu, nismo se uvjerali da je Ustanova blagovremeno poduzimala sve potrebne aktivnosti kako bi zaštitila imovinu Ustanove te kako bi osigurala tekuću likvidnost.

Preporuke:

- *Sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Odluci o vršenju ovlasti u gospodarskim društvima i javnim poduzećima od interesa za Općinu Fojnica, poduzeti aktivnosti u suradnji sa Općinom Fojnica na zaštiti izvršenih ulaganja Ustanove u gospodarska društva;*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti na dosljednom poštivanju odredbi zaključenog Ugovora o međusobnim odnosima između „NCF“ d.o.o Fojnica i Ustanove u slučaju neizmirivanja obveza dužnika po zaključenim ugovorima o dugoročnim kreditima, u cilju zaštite imovine Ustanove.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Godišnji Plan rada i finacijski plan za 2017. godinu Ustanove je pripremljen od strane Uprave 21.12.2016. godine, a iste je Upravni odbor usvojio Odlukom od 30.01.2017. godine. Prema istim u 2017. godini planirana je dobit od 650.000 KM.

Planskom bilancom uspjeha za 2017. godinu predviđeni su ukupni prihodi od 10.800.000 KM, od čega se na prihode od prodaje učinaka odnosi 10.550.000 KM (97,7%), a na ostale poslovne prihode 250.000 KM (2,3%). U strukturi ukupnih rashoda od 10.150.000 KM planirani su: troškovi plaća i ostalih naknada 5.600.000 KM (55,2%), materijalni troškovi 3.000.000 KM (29,6%), amortizacija 660.000 KM (6,5%), nematerijalni troškovi 320.000 KM (3,1%), finacijski rashodi 300.000 KM (2,9%), troškovi proizvodnih usluga 250.000 KM (2,5%), ostali rashodi i gubici 20.000 KM (0,2%).

Godišnja finacijska izvješća za 2017. godinu Ustanova je izradila i dostavila nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku. Upravni odbor je 28.02.2018. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna za 2017. godinu, a Općinsko vijeće Općine Fojnica 19.04.2018. godine je donijelo Zaključak o usvajanju Izvještaja o stanju poslovanja Ustanove za 01.01. - 31.12.2017. godine.

Uvidom u Bilješke uz finacijska izvješća konstatirali smo da iste nisu sačinjene sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 1 - Prezentiranje finacijskih izvješća, obzirom da nisu objavljene dodatne informacije u svezi prihoda (MRS 18 – Prihodi, točka 35 i 36), tražbine (MRS 1, točke 66 do 68), zaliha (MRS 2 – Zalihe, točke 36 do 39), stalnih sredstava (MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, točke 73 do 79), kao ni objavljivanja sukladno Međunarodnim standardima finacijskog izvještavanja (MSFI) u svezi dugoročnih plasmana za udjele u drugim subjektima (MSFI 12). **Sačinjene bilješke ne sadrže cjelovit tekstualni opis ili raščlanjene stavke prezentirane u finacijskim izvješćima, kao ni informacije koje ne ispunjavaju uvjete za priznavanje u finacijskim izvješćima.**

Preporuka:

- *Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 1 - Prezentiranje finacijskih izvješća, Međunarodnim standardima finacijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH sačinjavati Bilješke uz finacijska izvješća koje će sadržavati dopunske informacije i raščlanjene stavke u odnosu na one prezentirane u finacijskim izvješćima.*

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvješćima za 2017. godinu, iskazani su prihodi u iznosu od 9.638.406 KM, što je u odnosu na planirane prihode od 10.800.000 KM, manje za 1.161.593 KM (10,75%).

Struktura planiranih i ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvješćima je sljedeća:

U KM		
Opis	01.01. - 31.12.2017.g.	01.01. - 31.12.2016.g.
PRIHODI		
1. Poslovni prihodi:	9.602.233	9.659.354
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	9.404.357	9.497.392
1.2. Ostali poslovni prihodi	197.876	161.962
2. Finansijski prihodi	12	106
3. Ostali prihodi i dobici	36.161	21.468
4. Prihodi iz osnove usklađivanja vrijednosti	-	7
UKUPNO:	9.638.406	9.680.935

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama uređena je politika vrednovanja prihoda. Prihodi od prodaje usluga, čiji je ishod moguće pouzdano utvrditi, obračunavaju se prema stupnju dovršenosti transakcije na dan bilance. Kada se ishod transakcije ne može pouzdano utvrditi, prihod se priznaje u visini priznatih rashoda za koje se procjenjuje da se mogu nadoknaditi.

Unutarnjim aktima nisu uređene politike ugovaranja, obezbjeđenja plaćanja, niti fakturisanja, osim u slučajevima kada se unaprijed zna da se radi o dužniku sa kojim je poslovni odnos nesiguran. Pravilnikom o finansijskom poslovanju uređeno je da kada se radi o insolventnom dužniku sa kojim je poslovni odnos iz bilo kojeg razloga nesiguran, ugovorit će se da dužnik preda bankarsku garanciju, mjenicu sa avalom banke ili će plaćanje biti obezbijeđeno na drugi način.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni u visini od 9.602.233 KM su najznačajniji i čine 99,62 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su manje za 57.121 KM. Poslovni prihodi se odnose na prihode od prodaje učinaka 9.404.357 KM i ostale poslovne prihode 197.876 KM.

Prihodi od prodaje učinaka u iznosu od 9.404.357 KM u odnosu na prošlu godinu manji su za 93.035 KM. U okviru istih, najznačajniji su prihodi koji se ostvaruju kao BO dan 8.306.496 KM, prihodi od medicinskih usluga 600.596 KM i prihodi od ugostiteljskih usluga 446.498 KM. Prihodi BO dan podrazumijevaju prihode od fizikalne rehabilitacije 7.793.687 KM (od kojih je 2.100.953 KM prihoda od pruženih usluga Savezu udruženja umirovljenika u FBiH), kardio BO dan 187.747 KM, prihodi od usluga noćenja 152.890 KM, prihodi od wellness centra 29.350 KM i dr. U okviru prihoda od medicinskih usluga, iskazani su i prihodi od wellness usluga u iznosu od 90.867 KM. Prihodi od ugostiteljskih usluga ostvareni su u nekoliko ugostiteljskih objekata otvorenog tipa (Aperitiv bar 191.079 KM, kamin-sala Reumal 156.731 KM, kamin-sala Nova bolnica 98.598 KM), te od usluga servisiranja hrane u sobama 90 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da je za pružanje ugostiteljskih usluga Ustanova donijela cjenovnik sa normativima utroška materijala, bez sačinjenih kalkulacija cijena koštanja.

Ostali poslovni prihodi u iznosu od 197.876 KM najvećim dijelom odnose se na prihode od donacija u iznosu od 110.643 KM i prihode od doprinosa i naknada za bolovanje 54.922 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju temeljem koje su evidentirani prihodi na pojedinim pozicijama početkom i krajem 2017. godine, **konstatirali smo da su usluge po pojedinim fakturama djelomično pružene krajem 2016. godine, a da je fakturiranje izvršeno tijekom siječnja 2017. godine,**

te da je dio usluga pruženih krajem 2017. godine fakturiran u 2018. godini. Navedeni način iskazivanja prihoda nije sukladan Međunarodnom računovodstvenom standardu 18 – Prihodi, točka 21., prema kojem se prihodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su pružene usluge. Obzirom da se revizija obavlja temeljem uzorka, kao i da prilikom evidentiranja nije izvršeno razdvajanje vrijednosti pruženih usluga u okviru faktura za osobe koje su usluge koristile, nije bilo moguće kvantificirati efekte na financijska izvješća.

Preporuka:

- ***Prihode iskazivati u obračunskom razdoblju u kojem su pružene usluge sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 18 – Prihodi, točka 21. kao i Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama.***

Direktor Ustanove je temeljem Zakona o ustanovama kao i Statuta, donio Odluku o usvajanju cjenovnika u ožujku 2017. godine za razdoblje od godinu dana, a koji se odnosi na zdravstvene i preventivne zdravstvene programe, wellness aranžmane, specijalističke preglede i dijagnostiku, kozmetičke i ostale usluge (vikend program, noćenje sa doručkom, doplate i dr.). Cjenovnik je nekoliko puta mijenjan u tijeku godine, zbog promjena u cijenama određenih usluga ili uvođenja novih. Uvidom u ispostavljene fakture konstatirali smo da je fakturiranje vršeno sukladno donesenom Cjenovniku, ali nije donesen unutarnji akt o načinu formiranju cijena. Ustanova je bila dužna utvrditi pravila o načinu formiranja cijena i pridržavati se utvrđenog načina formiranja istih. Navedenim unutarnjim aktom definirala bi se struktura i način formiranja cijena za usluge koje Ustanova pruža. Prethodno navedeno propisano je i Zakonom o kontroli cijena⁶.

Ustanova je tijekom 2017. godine pružala različite vrste usluga i fakturiranje vršila sukladno donesenom Cjenovniku, a da za iste nije donesen pravilnik o načinu formiranja cijena sukladno Zakonu o kontroli cijena.

Preporuka:

- ***Sukladno Zakonu o kontroli cijena donijeti unutarnji akt kojim bi se utvrdila struktura i način formiranja cijena usluga koje Ustanova pruža.***

7.1.2 Rashodi

U Godišnjem izvješću o poslovanju za 2017. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 9.418.853 KM.

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u financijskim izvješćima je sljedeća:

	u KM	
	01.01. - 31.12.2017.g.	01.01. - 31.12.2016.g.
RASHODI	9.418.853	9.866.973
1. Poslovni rashodi (1.1. – 1.7.):	9.311.482	9.781.362
1.1. Nabavna vrijednost prodane robe	-	-
1.2. Materijalni troškovi	2.495.786	2.987.027
1.3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.533.602	5.482.849
1.4. Troškovi proizvodnih usluga	240.324	251.290
1.5. Amortizacija	605.642	648.673
1.6. Troškovi rezerviranja	-	-
1.7. Nematerijalni troškovi	436.132	411.523
2. Financijski rashodi	105.504	81.232
3. Ostali rashodi i gubici	1.867	4.379

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 2/95 i 70/08

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 9.311.482 KM. Učešće poslovnih rashoda u ukupnim rashodima je 98,86 %. U strukturi poslovnih rashoda najveće učešće imaju troškovi plaća i ostalih ličnih primanja 5.553.602 KM (59,64%) i materijalni troškovi 2.495.786 KM (26,80%).

Materijalni troškovi

Redni broj	MATERIJALNI TROŠKOVI	2017. godina	2016. godina
1.	Utrošene sirovine i materijal za izradu učinaka	1.743.006	2.127.025
2.	Utrošena energija i gorivo	703.140	790.308
3.	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	49.640	69.694
U K U P N O:		2.495.786	2.987.027

Najveće učešće u materijalnim troškovima imaju utrošene sirovine i materijal od 69,83% i utrošena energija i gorivo od 28,17%.

Struktura utrošenih sirovina i materijala prikazana je sljedećoj tabeli:

Redni broj	UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL ZA IZRADU UČINAKA	Iznos KM	
		2017. godina	2016. godina
1.	Utrošene osnovne sirovine i materijal – pansionerska potrošnja	1.138.826	1.411.858
2.	Utrošeni materijal – komercijalna potrošnja	69.080	71.163
3.	Utrošeni materijal – piće	76.384	75.674
4.	Utrošeni materijal – tehnički materijal	64.015	103.928
5.	Utrošeni materijal – tekstilni materijal	232	443
6.	Utrošeni materijal – materijal za održavanje čistoće	306.765	356.958
7.	Utrošeni materijal – kancelarijski materijal	22.796	24.204
8.	Utrošeni materijal – razglednice, suveniri	8.570	10.125
9.	Utrošeni materijal – lijekovi	17.626	17.900
10.	Utrošeni materijal – medicinski materijal	32.333	49.967
11.	Utrošeni materijal – wellness centar	6.378	4.804
U K U P N O:		1.743.005	2.127.024

Najveće učešće u **utrošenim sirovinama i materijalu za izradu učinaka** imaju utrošene osnovne sirovine i materijal za pansionersku potrošnju 65,33 % i materijal za održavanje čistoće 17,59 %.

Utrošene osnovne sirovine i materijal-pansionerska potrošnja iskazani su u iznosu od 1.138.826 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 273.032 KM. Pansionerska potrošnja odnosi se na utroške u objektima „Reumal“, „Nova bolnica“ i Kamin „Reumal“.

Troškovi utrošenog materijala za održavanje čistoće iskazani su u iznosu 306.765 KM. U tijeku 2017. godine zaključen je ugovor između Ustanove i dobavljača „Gold Mignon“ od 06.07.2017. godine. Detaljnom analizom faktura navedenog dobavljača, utvrdili smo da pojedini nabavljeni artikli nisu bili predmetom ponude na osnovu kojih je sklopljen sporazum, što ukazuje da nije vršena adekvatna kontrola isporučenih i fakturiranih roba od strane dobavljača.

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 703.140 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 87.168 KM, od čega su najznačajniji: električna energija 639.604 KM, gorivo za grijanje 32.980 KM i gorivo za automobile 20.014 KM. Za potrebe Ustanove tijekom 2017. godine Ugovorom o najmu osobnog motornog vozila vršen je zakup putničkih motornih vozila. Troškovi zakupa motornih vozila i renta-cara iskazani su u okviru troškova zakupa u iznosu od 36.059 KM. Troškovi mjesečnog najma za vozila marke Volkswagen tip PASSAT iznosili su 1.370 KM i GOLF A7 1.000 KM (Ugovor o najmu zaključen na razdoblje od tri godine sa BI-materijal d.o.o. Fojnica), te W T5 kombi 1.700 KM (Ugovor o najmu sa fizičkom osobom Ljutović Suljo iz Sarajeva, na razdoblje od tri godine).

Provedenom revizijom, utvrdili smo da se obrazac putnog naloga za putnička vozila u određenim slučajevima nije uredno popunjavao (relacija kretanja, prijeđena kilometraže, podaci o broju osoba u vozilu), što nije sukladno Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga⁷. U pojedinim putnim nalogima nedostaju potpisi osoba koje su upravljale vozilom, što nije sukladno članku 7. Pravilnika o uvjetima, načinu korištenja i nabavi službenih putničkih automobila.

Otpis sitnog inventara sastoji se od: otpisa sitnog inventara i auto guma 49.640 KM. Knjiženje troškova sitnog inventara vrši se preko ispravke vrijednosti sitnog inventara metodom 100% otpisa, kako je propisano Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama od 01.07.2010. godine. Nabavljeni materijal, rezervne dijelove i sitan inventar koji se odmah stavlja u uporabu, odnosno ugrađuju u sredstvo, temeljem ovjerenog računa, knjiži se na teret troškova. Otpis nekurentnih zaliha vrši se sukladno usvojenom računovodstvenom politikom koja tretira zalihe, a na prijedlog posebno imenovanog povjerenstva.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 5.553.602 KM i u odnosu na 2016. godinu više su ostvareni za 70.753 KM. Navedeni troškovi čine 59,64% ukupnih poslovnih rashoda.

Uplata doprinosa i poreza na dohodak ne vrši se istovremeno sa isplatom neto plaće, nego se kasni sa uplatama, (šire obrazloženo u točki 7.2.4.2 Izvješća).

Navedeni troškovi plaća i naknada prikazani su u sljedećoj tabeli:

O P I S	2017. godina	2016. godina
Troškovi plaća i naknada:	5.125.060	5.034.300
a) Troškovi plaća	4.984.841	4.921.075
b) Troškovi naknada plaća	140.220	113.225
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava djelatnika:	320.385	310.637
a) Troškovi službenih putovanja djelatnika	14.827	18.528
b) Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava djelatnika	305.558	292.109
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama:	88.157	137.912
a) Troškovi naknada članovima odbora, povjerenstava i sl.	16.194	16.194
b) Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	71.963	121.718
TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH OSOBNIH PRIMANJA:	5.533.602	5.482.849

Plaće i naknade plaća regulirane su Pravilnikom o radu (u nastavku: Pravilnik), koji je donio Upravni odbor Ustanove 19.09.2016. godine. Pravilnikom je definirana osnovna plaća kao proizvod utvrđene osnove i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje djelatnik obavlja. Osnovica za obračun osnovne plaće utvrđuje se posebnom odlukom koju donosi Upravni odbor na prijedlog direktora, sukladno kolektivnom ugovoru.

Upravni odbor je 06.01.2016. godine donio Odluku kojom je utvrđena osnovica plaće u iznosu od 303,14 KM. Međutim, napominjemo da je Ustanova član Sindikata zdravstvenih radnika Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: SBK), ali nije potpisnik Kolektivnog ugovora.

Člankom 23. Pravilnika je regulirano da je prosječno radno vrijeme 40 sati tjedno, osam sati dnevno na bazi šestodnevnog, odnosno petodnevnog radnog tjedna u zavisnosti od tehnološkog procesa rada.

Sukladno članku 48. Pravilnika, djelatnik ima pravo na povećanu osnovnu plaću za: prekovremeni rad (25% neto satnice), noćni rad (50% neto satnice), rad na dan tjednog odmora (15% neto satnice), rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici (100% neto satnice), za vrijeme pripravnosti (do 15% neto satnice), naknada ljekarima za dežure sukladno posebnoj odluci direktora.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 7/07

Upravni odbor Ustanove je 15.06.2004. godine donio posebnu Odluku o usklađivanju plaća Menadžmentu, kojom se sukladno sa načinom utvrđivanja plaća za zaposlenike na rukovodećim mjestima javnih ustanova, generalnom direktoru osnovna plaća bez minulog rada poveća za 35%, a zamjeniku generalnog direktora i direktorima sektora za medicinu, prijem i smještaj, ugostiteljstvo i ekonomsko-financijske poslove osnovna plaća bez minulog rada poveća za 25%.

U 2017. godini, najviša isplaćena mjesečna neto plaća iznosila je 3.622 KM, najniža 409 KM, dok je prosječna neto plaća u Ustanovi iznosila 732 KM.

U tijeku 2017. godine uposleno je 78 novih djelatnika, a radni odnos je prestao za 56 djelatnika. Putem Programa sufinanciranja zapošljavanja 2017 „PLUS“ – Periodično zapošljavanje 2017 PLUS Federalnog zavoda za zapošljavanje, uposleno je 13 djelatnika. Cilj ovog Programa je zapošljavanje nezaposlenih osoba, bez obzira na radno iskustvo, dob i stupanj obrazovanja, prijavljenih na evidenciju nezaposlenih osoba, uz zasnivanje radnog odnosa na razdoblje od šest mjeseci. Federalni zavod za zapošljavanje mjesečno refundira iznos od 330 KM za protekli mjesec u trajanju od šest mjeseci.

Pravilnikom o radu nije predviđeno da informacije o svakom pojedinačnom zapošljavanju budu javno objavljene. Također, ni drugi koraci u postupku zapošljavanja, unutarnjim aktima nisu propisani (konkursno povjerenstvo, ocjenjivanje i rangiranje kandidata, dokumentiranje i obavješćavanje o rezultatima). Nije propisano na koji način će se provoditi provjera znanja, ocjenjivanje i odabir kandidata, u cilju pravednog rangiranja i izbora najuspješnijeg kandidata. Pravilnik, također, ne nalaže adekvatno dokumentiranje postupka zapošljavanja, kako bi se omogućilo vršenje nadzora i provjera da su izabrani kandidati bili i najuspješniji.

Uvidom u dokumentaciju vezano za zasnivanje radnog odnosa, utvrdili smo da je prijem novih djelatnika izvršen netransparentno, bez javnog natječaja ili konkursa o zasnivanju radnog odnosa. Također, konstatirali smo da je zapošljavanje vršeno temeljem zahtjeva rukovoditelja sektora, koji su sadržavali imena fizičkih osoba za koje se tražio prijem, što nije sukladno Pravilniku o radu, te važećim zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Člankom 3. Pravilnika o radu Ustanove je predviđeno da direktor može odlučiti da li se raspisuje javni natječaj ili se prijem novih djelatnika vrši bez raspisivanja javnog natječaja, što je neprimjereno jer se radi o javnoj ustanovi. Navedeno je imalo za posljedicu da je u 2017. godini izvršeno upošljavanje 62 djelatnika bez raspisivanja javnog natječaja.

Preporuka:

- ***Unutarnjim aktom Ustanove jasno definirati procedure zapošljavanja, kako bi svaka faza u postupku zapošljavanja bila jasno propisana, adekvatno dokumentirana i podložna provođenju nadzora, kako bi se osigurala transparentnost pri zapošljavanju.***

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava djelatnika iznose 305.558 KM i u odnosu na isti period prethodne godine veći su za 13.449 KM. U narednoj tabeli prikazana je struktura gore spomenutih troškova:

Red. broj	TROŠKOVI PRIMANJA, NAKNADA I MATERIJALNIH PRAVA RADNIKA	Iznos KM	
		2017. godina	2016. godina
1.	Naknada za ishranu u tijeku rada (topli obrok)	194.947	164.427
2.	Naknada troškova prijevoza na posao i s posla	28.959	26.621
3.	Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	48.603	37.467
4.	Otpremnine u ostalim slučajevima	1.556	-
5.	Jubilarne i druge nagrade djelatnicima	10.600	25.200
6.	Pomoć i naknade: liječenje, lijekovi i ortopedska pomagala	278	1.613
7.	Pomoć i naknada troškova sahrane u slučaju smrti	16.886	21.764
8.	Kotizacija za seminare, savjetovanja i simpozije	2.379	11.916
9.	Šolarine za postdiplomske studij – specijalizacije	1.350	3.100
U K U P N O:		305.558	292.108

Troškovi službenih putovanja djelatnika iskazani u iznosu od 14.827 KM manji su za 3.701 KM u odnosu na prethodnu godinu. Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja utvrđene su naknade troškova za službena putovanja.

Uvidom u obračun i evidentiranje putnih troškova konstatirali smo da pojedini putni nalozi za putovanje u inozemstvo nemaju navedenu svrhu putovanja, niti drugi akti koji predstavljaju osnov za upućivanje na službeni put.

Uvidom u analitičku karticu dnevnice za službena putovanja u zemlji i putne naloge, utvrdili smo da su knjižene dnevnice za službena putovanja u inozemstvu, te u priloženoj dokumentaciji dostavljeni putni nalozi za službena putovanja u Italiju, Hrvatsku i sl. Temeljem navedenog konstatirali smo da je nerealno iskazan iznos na poziciji izdataka za dnevnice za putovanja u zemlji, te da je navedene dnevnice trebalo knjižiti na odgovarajućem analitičkom kontu.

Troškovi naknade za ishranu – topli obrok iskazani su u iznosu od 194.947 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 30.520 KM. Shodno članku 63. Pravilnika o radu, stavak 1. pravo na ishranu u tijeku rada djelatnici imaju osiguranu u Ustanovi, a ukoliko ishrana nije osigurana u Ustanovi, djelatnicima se isplaćuje naknada u dnevnom iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH.

Naknada troškova prijevoza na posao i s posla iskazana je u iznosu od 28.959 KM, i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 2.338 KM. Temeljem članka 64. Pravilnika o radu, djelatnik kojem nije organiziran prijevoz na posao i s posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje tri kilometra ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u visini troškova prijevoza javnim prometom, odnosno u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog prijevoza za koju Ustanova participira 20% od cijene mjesečne karte.

Isplate otpremnine prilikom odlaska u mirovinu, otpremnine u ostalim slučajevima, jubilarnih nagrada, te ostalih pomoći i naknada vršene su sukladno propisima, kako je regulirano Pravilnikom o radu.

Troškovi naknada članovima odbora, povjerenstava i slično se odnose na naknadu članovima Upravnog odbora i iskazani su u iznosu od 16.195 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama iskazani su u iznosu od 71.963 KM, a odnose se na: naknade temeljem privremenih i povremenih poslova 42.208 KM, ugovore o djelu 26.054 KM, naknade za volontiranje 3.240 KM, te naknade po ugovoru o autorskom honoraru 461 KM.

Ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključivani su kao poslovi ljekara određenih specijalnosti, konsultantskih usluga, poslovi u realiziranju pojedinih projekata vezanih za informatičke programe i sl. Tijekom revizije i uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrdili smo da za pojedine poslove nisu zaključeni ugovori u pisanoj formi, a u nekim ugovorima nisu navedeni rokovi izvršenja posla, što nije sukladno članku 9. Pravilnika o radu, u kojem su navedeni obvezni elementi Ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Ugovori o djelu zaključivani su za poslove muzičkog programa, tapaciranje stolica, te poslove na toplovodima, vodokanalizaciji i obuci djelatnika na postrojenjima. Pregledom dostavljene dokumentacije utvrdili smo da se za dio ugovora radi o poslovima iz nadležnosti Ustanove, te da su sukladno šemi organizacije i sistematizacije poslova isti sistematizirani u okviru određenih službi, a dio nije ni popunjen. Za ugovore nisu prezentirani zapisnici, koji su trebali služiti kao dokaz da su ugovoreni poslovi izvršeni i da su ispunjeni uvjeti za isplate po zaključenim ugovorima.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 240.324 KM i manji su za 10.966 KM u odnosu na prethodnu godinu. U okviru proizvodnih usluga značajni su troškovi ostalih usluga, usluga održavanja, troškovi zakupa, te reklame i sponzorstva.

Troškovi ostalih usluga iskazani su u iznosu od 93.305 KM, a odnose se na troškove usluga zaštite na radu – zaštitarske agencije. Ugovor o pružanju usluga fizičke zaštite zaključen je 01.01.2017. godine sa Agencijom za zaštitu ljudi i imovine Securitas d.o.o., na razdoblje važenja od jedne godine. Ukupan

dug Ustanove prema navedenom dobavljaču za pružene usluge sa stanjem 25.12.2017. godine iznosi 113.973 KM, što je potvrđeno konfirmacijom salda.

U okviru **troškova usluga održavanja** među najznačajnije spadaju: troškovi usluga održavanja opreme 26.863 KM, troškovi održavanja softvera 15.906 KM, te troškovi opravke i servisiranja automobila 8.986 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Ustanovi vezano za usluge održavanja opreme, od dobavljača FilterFrigo d.o.o., utvrdili smo da sa istim Ustanova tijekom 2017. godine nije imala zaključen ugovor o pružanju usluga.

Troškovi za održavanje softvera odnose se na održavanje instaliranih programa, te pružanje stručnih, konsultativnih, obrazovnih i drugih usluga iz oblasti programskih softvera za potrebe Ustanove. Ugovor za ove usluge je zaključen sa Spin d.o.o. Tuzla 23.01.2014. godine.

U okviru **troškova zakupa** najznačajniji iznos odnosi se na zakup motornih vozila i renta-cara 36.058 KM, što je detaljnije obrazloženo u okviru troškova energije i goriva.

Preporuka:

- ***U cilju realizacije troškova održavanja opreme izvršiti izbor najpovoljnijeg ponuđača i zaključiti ugovor sa odabranim.***

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 605.642 KM. Unutarnjim Pravilnikom o amortizaciji od 13.04.2006. godine propisan je obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine. Shodno članku 3. navedenog Pravilnika, amortizacija predmeta dugotrajne imovine obavlja se linearnom metodom, a godišnje amortizacijske stope izračunavaju se prema predviđenom vijeku trajanja predmeta dugotrajne imovine, sukladno Odluci o utvrđivanju vijeka trajanja stalnih sredstava.

U okviru iste, amortizacija građevinskih objekata iznosi 402.430 KM, alata, pogonskog inventara i uredskog namještaja 132.577 KM, postrojenja i opreme 65.354 KM, te amortizacija nematerijalnih sredstava 5.281 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u iznosu od 436.128 KM i veći su za 24.605 KM u odnosu na prethodnu godinu. Struktura nematerijalnih troškova prikazana je u slijedećoj tabeli:

Redni broj	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	Iznos KM	
		2017. godina	2016. godina
1.	Troškovi neproizvodnih usluga	163.387	116.358
2.	Troškovi reprezentacije	9.479	15.827
3.	Troškovi premije osiguranja	75.762	76.616
4.	Troškovi platnog prometa	38.893	34.165
5.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	66.903	55.319
6.	Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravne osobe	67.338	99.689
7.	Troškovi članskih doprinosa i sličnih obveza	2.400	2.400
8.	Ostali nematerijalni troškovi	12.966	11.149
U K U P N O:		436.128	411.423

U okviru **troškova neproizvodnih usluga**, najznačajniji su troškovi komunalnih usluga 79.443 KM, medicinskih usluga 23.782 KM, te troškovi smještaja aqua, nature i ncf 23.145 KM. Medicinske usluge odnose se na pružanje konsultativno-specijalističkih usluga, stručno-medicinske pomoći i drugih srodnih usluga, temeljem zaključenih ugovora sa privatnim poliklinikama i JU Bolnica Travnik. Troškovi smještaja aqua, nature i ncf odnose se na pružanje usluga smještaja u hotelu „Nature“ Fojnica, sa kojim Ustanova nema zaključen ugovor za navedene usluge.

U okviru **troškova premija osiguranja** najznačajniji su troškovi osiguranja – civil. požar 29.010 KM, kolektivnog osiguranja 22.612 KM, te osiguranja stalnih sredstava 10.536 KM.

U troškove poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravne osobe najznačajnije spadaju: vodoprivredne naknade – vodni doprinosi 18.037 KM, opća naknada za vodu 15.793 KM i naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 15.715 KM.

7.1.2.2 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani su u iznosu od 105.504 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 24.272 KM. U okviru istih, najznačajniji su rashodi temeljem kamata u iznosu od 105.475 KM. U okviru ovih rashoda najznačajniji su kamate Sparkasse bank d.d. BiH u iznosu od 82.744 KM, temeljem revolving kredita, kratkoročnog i dugoročnog kredita.

7.1.3 Financijski rezultat

U Bilanci uspjeha za 2017. godinu iskazana je neto dobit u poslovanju u iznosu od 219.553 KM, dok je u prethodnoj godini iskazan neto gubitak od 186.038 KM. Na iskazivanje pozitivnog financijskog rezultata utjecala je dobit od poslovnih aktivnosti od 290.751 KM i dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda od 34.294 KM, dok je gubitak od financijske aktivnosti iznosio 105.492 KM.

Zakonom o ustanovama i Statutom Ustanove je predviđeno da se višak prihoda nad rashodima koristi za obnavljanje i razvoj djelatnosti.

Izvršenim uvidom u prezentiranu dokumentaciju i evidentirane promjene u knjigovodstvenim evidencijama Ustanove iskazana neraspoređena dobit za 2017. godinu od 219.553 KM, kao i iskazani gubitak ranijih godina u Bilanci stanja od 2.196.050 KM ne može se potvrditi iz sljedećih razloga:

1. Ustanova nije izvršila ispravku tražbina u iznosu od 1.770.022 KM (od čega je 348.826 KM starije preko tri godine) na rashode obračunskih razdoblja na koje se odnose. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za navedeni iznos, a imovina (tražbine) i financijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.
2. Nisu nam prezentirana financijska izvješća, niti odluke skupština gospodarskih društava Aquareumal d.o.o. Fojnica i NCF d.o.o. Fojnica o utvrđivanju financijskog rezultata i raspodjeli dobiti, odnosno pokriću gubitaka za 2017. godinu. Nije nam prezentirana dokumentacija o ostvarenim efektima dosadašnjih ulaganja, a što u slučaju negativnog poslovanja navedenih društava može imati značajnog utjecaja na povećanje obveza i rashoda Ustanove, a time i na iskazani financijski rezultat.
3. Prihodi od dijela pruženih usluga krajem 2016. godine, fakturirani su i evidentirani u 2017. godini, kao i dio usluga pruženih krajem 2017. godine je fakturiran i iskazan u 2018. godini, zbog čega su prihodi i financijski rezultat za 2017. godinu netočno iskazani. Nije bilo moguće kvantificirati efekte na financijska izvješća.
4. Konstatirali smo da, sukladno Zakonu o doprinosima i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Ustanova nije izvršila obračun i evidentiranje dijela doprinosa i rashoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje zaposlenika za 58 mjeseci u razdoblju od 2000. do 2008. godine. U navedenom razdoblju doprinosi su uplaćivani na minimalnu umjesto na stvarno isplaćenu plaću zaposlenika. Uvažavajući činjenice da nije utvrđen točan iznos obveza i rashoda temeljem doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje u razdobljima na koje se odnose, Upravni odbor je donio Odluku 28.02.2018. godine, kojom se odobrava uplata razlike doprinosa po stjecanju uvjeta za ostvarivanje prava iz Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju.

Obzirom da dospjele obveze i rashodi nisu evidentirani na propisanim pozicijama i u financijskim izvješćima u razdobljima na koje se odnose, podcijenjeni su rashodi i obveze, a financijski rezultat i kapital pripadajućih obračunskih razdoblja su precijenjeni. Kako nije poznat broj zaposlenika za koje je doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje obračunavan i uplaćivan na minimalnu umjesto na stvarno isplaćenu plaću zaposlenika, niti iznos obveza i rashoda po navedenom osnovu, nije bilo moguće kvantificirati efekte na financijska izvješća.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u sljedećim iznosima:

U KM

	31.12.2017.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	29.584.143	28.924.500
Nematerijalna sredstva	18.474	23.755
Nekretnine, postrojenja i oprema	28.666.603	28.464.470
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.850	17.850
Dugoročni finansijski plasmani	876.726	410.430
Dugoročna razgraničenja	4.490	7.995

Stalna sredstva se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabave. Mjerenje nakon početnog priznavanja dugoročne materijalne i nematerijalne imovine se vrši metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna sredstva čine ulaganja na tuđim materijalnim sredstvima od 4.495 KM (most na rijeci Dragača) i ostala nematerijalna sredstva od 13.979 KM (računarski programi, elaborati i projekti).

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2017. godini daju se u slijedećoj tabeli:

U KM

R. b.	Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postrojenja i oprema, alati, namještaj	Transportna sredstva	Avansi i sredstva u pripremi	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7 (2 do 6)
1	Nabavna vrijednost						
	na dan 01.01.2017.g.	3.430.900	36.147.917	8.404.041	235.725	6.560.165	54.778.748
	- direktna povećanja u 2017.g.	-	-	-	-	1.371.781	1.371.781
	- prijenos sa pripreme	-	3.200	21.542	-	(24.742)	0
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	(143.792)	(103.714)	-	(247.506)
	- ostalo	-	-	-	-	(567.778)	(567.778)
	na dan 31.12.2017.g.	3.430.900	36.151.117	8.281.791	132.011	7.339.426	55.335.245
2	Akumulirana amortizacija						
	na dan 01.01.2017.g.	-	18.817.489	7.261.063	235.725	-	26.314.277
	- amortizacija za 2017.g.	-	402.429	197.932	-	-	600.361
	- amortizacija iz raneg razdoblja	-	-	-	-	-	-
	- otuđenje i rashodovanje	-	-	(142.283)	(103.714)	-	(245.997)
	- ostalo	-	-	-	-	-	-
	na dan 31.12.2017.g.	0	19.219.919	7.316.712	132.011	0	26.668.642
3	Neto knjigovodstvena vrijednost						
	na dan 01.01.2017.g.	3.430.900	17.330.427	1.142.978	0	6.560.165	28.464.470
	na dan 31.12.2017.g.	3.430.900	16.931.198	965.079	0	7.339.426	28.666.603

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su u iznosu od 28.666.603 KM (nabavna vrijednost 55.335.245 KM, ispravka vrijednosti 26.668.642 KM), a čine ih:

- Zemljište** u ukupnoj površini od 71.689 m² je iskazano u vrijednosti od 3.430.900 KM, a u knjigovodstvu je evidentirano na više pozicija po lokacijama: Reumal 1.307.297 KM, Nova bolnica 1.808.300 KM, Stara bolnica 299.810 KM, Šakina stijena 14.173 KM i Kapitaža 1.320 KM. Prosječna vrijednost cjelokupnog zemljišta je 47,86 KM/m², što je znatno veća vrijednost od prosječne vrijednosti zemljišta koje je 2005. godine uloženo u Aquareumal d.o.o. Fojnica (13,98 KM/m²).

U cilju preispitivanja vrijednosti zemljišta, izvršena je procjena od strane ovlaštenog sudskog vještaka građevinske struke u 2016. godini, kada je na poziciji revalorizacionih rezervi evidentirano 2.366.292 KM, a preostali iznos od 262.921 KM na poziciji odloženih poreznih obveza. Na osnovu danog stava neovisnog revizora koji je izvršio reviziju Ustanove i sačinio Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2016. godinu, u 2017. godini je izvršeno evidentiranje odloženih poreznih rashoda od 262.921 KM na poziciju revalorizacionih rezervi, koje sa 31.12.2017. godine iznose 2.629.213 KM.

Uvidom u dio dokumentacije o vlasništvu i posjedu zemljišta konstatirali smo da je isto upisano kao državna svojina, da na pojedinim parcelama pravo raspolaganja ima Općina Fojnica.

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava nije ukazalo na neadekvatnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zemljišta koja su u poslovnim knjigama i finansijskim izvješćima iskazana kao imovina Ustanove.

Uvažavajući naprijed navedeno smatramo da u poslovnim knjigama dio zemljišta nije evidentiran temeljem vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava o vlasništvu i posjedu u korist Ustanove.

- **Građevinski objekti** iskazani su 16.931.198 KM (nabavne vrijednosti 36.151.117 KM, ispravke vrijednosti 19.219.919 KM), a u knjigovodstvu su evidentirani na više pozicija po lokacijama: Reumal 10.358.768 KM, Nova bolnica 5.616.518 KM, ostali objekti Reumal 357.690 KM i ostali objekti Nova bolnica 598.222 KM. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 3.200 KM odnosi se na objekat Nova bolnica za zamjenu pogonskog stroja putničkog lifta.
- **Postrojenja i oprema, alati i namještaj** iskazani su 965.079 KM (nabavne vrijednosti 8.281.791 KM, ispravke vrijednosti 7.316.712 KM). Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme izvršeno je u iznosu od 21.542 KM, od čega se najznačajniji iznos od 13.612 KM odnosi na ostalu elektronsku opremu Nove bolnice. Smanjenje sadašnje vrijednosti od 1.509 KM je izvršeno po Odluci o usvajanju izvješća o popisu na dan 31.12.2017. godine i Odluci o otpisu zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti stalnih sredstava.
- **Transportna sredstva** iskazana su bez sadašnje vrijednosti (nabavne i otpisane vrijednosti 132.011 KM). U 2017. godini nakon procjene vrijednosti motornih vozila od strane sudskog vještaka i po Odluci o otpisu izvršeno isknižavanje i prodaja tri vozila, nabavne i otpisane vrijednosti od 103.714 KM.
- **Avansi i sredstva u pripremi** iskazani su 7.339.426 KM, a na početku godine iznosili su 6.560.165 KM. Najznačajniji iznosi sredstava u pripremi odnose se na rekonstrukciju objekata Ustanove od 3.581.361 KM i izgradnju bazena 2.002.410 KM. U 2017. godini direktna uvećanja su iznosila 1.371.781 KM, od čega se najznačajniji iznosi odnose na rekonstrukciju i adaptaciju objekata Ustanove iz kredita Razvojne banke od 788.389 KM i bazena od 434.717 KM. Također, aktivirano je sredstava u iznosu od 24.742 KM, dok se 567.778 KM odnosi na smanjenje avansa za izvedene radove.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva čine djela likovne umjetnosti od 17.850 KM kod kojih nije bilo promjena u 2017. godini.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su iznosu od 876.726 KM i u odnosu na prethodnu godinu uvećani su za 466.296 KM. Najznačajniji iznos od 841.620 KM se odnosi na učešće u kapitalu drugih pravnih osoba i to u NCF d.o.o. Fojnica 542.510 KM i Aquareumal d.o.o. Fojnica 299.110 KM. Prema prezentiranim izvodima iz sudskog registra Općinskog suda u Travniku navedeni iznosi odgovaraju knjigovodstvenim evidencijama u Ustanovi.

Preporuka:

- ***Poduzeti aktivnosti na osiguranju dokumentacije o vlasništvu i posjedu zemljišta temeljem koje je izvršeno evidentiranje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i iskazano u finansijskim izvješćima Ustanove.***

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilance iskazana su tekuća sredstva u sljedećim iznosima:

	U KM	
	31.12.2017.g.	31.12.2016.g.
TEKUĆA SREDSTVA	3.539.925	3.796.713
1. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	335.029	326.268
2. Gotovina, kratkoročne tražbine i kratkoročni plasmani	3.204.896	3.470.445
2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti	86.236	180.602
2.2 Kratkoročne tražbine	3.090.227	3.165.894
2.3 Kratkoročni finansijski plasmani	0	100.000
2.4 Tražbine za PDV	13.139	0
2.5 Aktivna vremenska razgraničenja	15.294	23.949

7.2.2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani na dan 31.12.2017. godine iznose 86.236 KM i u odnosu na prošlu godinu manji su za 94.366 KM (52%). Ova sredstva odnose se na novčana sredstva na računima poslovnih banaka u iznosu od 51.285 KM i sredstva u blagajni u iznosu od 34.952 KM. Otvoreno je sedam transakcijskih računa u domaćoj valuti i pet transakcijskih računa u stranim valutama. Ostvaren je značajan promet u okviru glavne blagajne u iznosu od 4.302.445 KM, a što je rezultat značajne naplate usluga bolesničkih dana, te medicinskih i ostalih usluga gotovinskim putem na recepcijama Ustanove kao i naplate u ugostiteljskim objektima. U 2015. godini donesen je Pravilnik o blagajničkom poslovanju, kao i Odluka o visini blagajničkog maksimuma. Provedenom revizijom konstatirali smo da se dnevnik blagajne nije vodio samo za dane kada su nastale poslovne promjene. Naime, u blagajničkim dnevnicima evidentirane su poslovne promjene u dane vikenda i praznika, a stvarna uplata u blagajnu, odnosno stvarni poslovni događaj nastao je naredni radni dan. Navedeni način vođenja blagajne nije sukladan donesenom Pravilniku o blagajničkom poslovanju. Člankom 12. navedenog Pravilnika utvrđeno je da se blagajna vodi i zaključuje svakodnevno, ukoliko ima promjena (uplata i isplata) tog dana kao i da se utvrđivanje stvarnog stanja blagajne vrši na kraju svakog radnog dana. Također, konstatirali smo da je u analitičkoj bruto bilanci kao i finansijskim izvješćima iskazano stanje sredstava u blagajni iznosilo 34.952 KM, a utvrđenim redovnim godišnjim popisom imovine, stanje istih utvrđeno je u iznosu od 1.052 KM. Razlika od 33.900 KM nastala je zbog nemogućnosti pologa pazara u blagajnu poslije radnog vremena, kao i nemogućnosti pologa istog na transakcijski račun Ustanove, što je obavljeno 03.01.2018. godine.

Preporuka:

- **Blagajničko poslovanje vršiti sukladno Pravilniku o blagajničkom poslovanju.**

7.2.2.2 Kratkoročne tražbine

Na datum bilance, u finansijskim izvješćima iskazane su kratkoročne tražbine u bruto iznosu od 4.047.884 KM, ispravke vrijednosti 957.657 KM i sadašnje vrijednosti 3.090.227 KM. Iznosi tražbina po strukturi prikazani su u sljedećoj tabeli:

	U KM	
	31.12.2017.g.	31.12.2016.g.
KRA TKOROČNE TRAŽBINE	3.090.227	3.165.894
Kupci u zemlji	3.481.015	3.672.594
Kupci u inozemstvu	142.141	8.034
Ispravka vrijednosti tražbina od kupaca	(855.049)	(855.246)
Tražbine od zaposlenika	2.439	3.789
Tražbine od državnih organa i institucija	148.540	121.303
Ostale kratkoročne tražbine	273.749	318.028
Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih tražbina	(102.608)	(102.608)

Tražbine od prodaje iskazane su u iznosu od 3.623.156 KM od kojih se na prodaju usluga u zemlji odnosi 3.481.015 KM, a na prodaju usluga inozemnim kupcima 142.141 KM. Ustanova je donijela Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, ali ovim **internim aktom nisu utvrđene politike vrednovanja, odnosno ispravke vrijednosti i otpisa nenaplativih tražbina**. Navedeno predstavlja temelj za vršenje analize naplativih i nenaplativih tražbina te donošenje odluka o ispravci njihove vrijednosti. Također, ovim aktom **nisu utvrđene ni procedure naplate potraživanja**.

Ustanova posjeduje pregled ročne strukture tražbina do četiri mjeseca, dok je ročna struktura tražbina za razdoblje od 6 mjeseci, godinu i više godina sačinjena tek na zahtjev revizije, a koja ne prikazuje stvarno stanje ročnosti. Značajan iznos nenaplaćenih tražbina utječe na likvidnost Ustanove. Zaključenim ugovorima Ustanova nije ugovarala naplatu kamata na dospelje, a nenaplaćene tražbine.

U okviru redovitih tražbina koje su iskazane u iznosu od 2.360.154 KM, na tražbine starije od godinu dana odnosi se 1.406.980 KM. Povjerenstvo za popis tražbina i obveza navelo je u izvješću o popisu da je izvršilo procjenu realnosti naplate i procijenilo da će jedan dio tih tražbina biti realno teško naplativ. **Povjerenstvo nije u svom izvješću navelo koje tražbine i u kojem iznosu se smatraju teško naplativim, niti je dalo prijedlog za otpis istih. Također, Upravni odbor Ustanove nije donio odluku o njihovom otpisu. Ove tražbine nisu evidentirane na poziciji sumnjivih i spornih tražbina niti su ispravljene na teret rashoda razdoblja sukladno MRS 18 – Prihodi kao i Okvirom za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi temeljem ispravke vrijednosti tražbina podcijenjeni za iznos od 1.406.980 KM, a financijski rezultat precijenjen za navedeni iznos. Također, Ustanova nije poduzela sve zakonskim propisima predviđene radnje za naplatu navedenih tražbina.**

Značajan iznos tražbina odnosi se na pružanje usluga medicinske rehabilitacije, fizikalne terapije i medicinskog oporavljanja državljana Libije (kupac Fizičke osobe-ranjenici 342.416 KM, Ministarstvo zdravlja Libija 923.880 KM, „Antrešelj“ d.o.o. Beograd 134.111 KM).

Iznos tražbina na poziciji Ministarstva zdravlja Libija evidentiran je u iznosu od 923.880 KM. Navedeni iznos odnosi se na ispostavljene fakture za pružene usluge državljanima Libije iz 2015. i 2016. godine, a na temelju zaključenog ugovora sa Odborom za brigu o ranjenicima, sa sjedištem u Libijskoj ambasadi. Prezentiran nam je i dokument – aneks navedenog ugovora zaključen sa Ministarstvom zdravlja Libije od 02.11.2015. godine, kojim je utvrđeno da se Ministarstvo zdravstva obvezuje da plati 30% vrijednosti troškova liječenja a ostatak novčanog iznosa po dolasku bolesnika, a u slučaju kašnjenja sa plaćanjem, troškovi liječenja se mogu prebaciti u Ministarstvo u toku ili nakon završetka perioda liječenja. **Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su za pružene usluge uplaćivani avansi u iznosu od 30% za pružanje usluga liječenja bolesnika po navedenom ugovoru. Također, konstatirali smo da je Ustanova pružene usluge neutemeljno fakturirala fizičkim osobama, iako je imala zaključen ugovor sa navedenim Odborom/Ministarstvom.** U 2017. godini izvršeno je storniranje faktura iz 2015. i 2016. godine, te evidentiranje istih na poziciji tražbina od Ministarstva zdravlja Libije. **Napлата navedenih tražbina nije izvršena ni u 2017. godini, niti su putem konfirmacije salda izvršena usuglašavanja tražbina sa Ministarstvom zdravlja Libije.** Iznos tražbina od fizičkih osoba (ranjenici iz Libije) iskazan je u iznosu od 342.416 KM. Početno stanje tražbina iznosilo je 895.686 KM, a kao što je prethodno navedeno, značajan iznos ovih tražbina nastalih temeljem pružanja usluga u 2015. i 2016. godini je storniran i evidentiran u 2017. godini na poziciji tražbina od Ministarstva zdravlja Libije. **Pružanje usluga državljanima Libije vršeno je i u 2017. godini, bez avansne uplate. Izvršene usluge fakturirane su fizičkim osobama (ranjenicima iz Libije) i iste nisu naplaćene.**

Temeljem prethodno navedenog konstatiramo da se prilikom pružanja usluga za liječenje državljana Libije nisu poštivale odredbe zaključenog ugovora u dijelu naplate avansa u iznosu od 30% niti plaćanja ostatka fakturiranog iznosa, a što je imalo za posljedicu nastanak značajnog iznosa nenaplaćenih tražbina na dan 31.12.2017. godine, u ukupnom iznosu od 1.266.296 KM. Također, u 2017. godini Ustanova nije poduzimala sve zakonom propisane radnje i aktivnosti na naplati tražbina nastalih pružanjem usluga ranjenicima-državljanima Libije.

Iznos tražbina od kupca „Antrešelj“ d.o.o. Beograd u iznosu od 134.111 KM odnosi se na tražbine nastale temeljem zaključenog Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga od 05.05.2017. godine zaključenog između navedenog kupca i Ustanove. Naime, ugovorom je predviđeno da će kupac, na temelju ispostavljenog predračuna za sedam dana boravka (sačinjenog temeljem spiska Libijskih državljana) izvršiti avansnu uplatu, a da će se po dolasku grupe plaćanja vršiti avansno, temeljem izdanog predračuna, svakih sedam dana. **Uvidom u zaključeni ugovor konstatirali smo da nisu ispoštovane odredbe navedenog ugovora o načinu i roku plaćanja. Izvršena je samo jedna avansna uplata u iznosu od 9.177 KM, a za ostale ugovorene usluge nisu izdavani predračuni, niti je vršeno avansno plaćanje kako je regulisano Ugovorom, već su se ispostavljale fakture nakon izvršenih usluga. Za neplaćene fakture Ustanova je navedenom kupcu dostavljala upozorenja, a u 2018. godini i opomenu pred tužbu.**

Sumnjive i sporne tražbine iskazane su u iznosu od 1.263.002 KM od kojih je 855.049 KM ispravljeno na teret rashoda u prethodnim godinama. **Najveći dio preostalih sumnjivih i spornih tražbina u iznosu od 363.042 KM odnosi se na tražbine starije od godinu dana, od kojih se čak 348.826 KM odnosi na tražbine starije preko tri godine.** Temeljem dostavljenog Pregleda tužbi koje je pokrenula Ustanova protiv trećih osoba i sudskih presuda sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, konstatirali smo da su tužbe pokrenute samo za sedam kupaca u ukupnom iznosu od 42.322 KM. **Ustanova je bila u obvezi vrijednosno uskladiti, odnosno ispraviti na teret rashoda, sve tražbine starije od godinu dana, sukladno paragrafu 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća, te podnijeti zakonske mjere naplate istih.**

Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 363.042 KM, a imovina (tražbine) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Ostale kratkoročne tražbine iskazane su u iznosu od 273.749 KM. U okviru ovih tražbina evidentirane su tražbine od povezanih pravnih osoba „NCF“ d.o.o. Fojnica i „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica nastalih temeljem asignacija, zaključenih ugovora o cesiji kao i tražbina za otplatu dijela kredita pravne osobe „NCF“ d.o.o. Fojnica za koji je Ustanova bila sudužnik.

Ustanova je kao cedent, u svibnju 2017. godine zaključila dva ugovora o cesiji sa povezanim osobama „NCF“ d.o.o. Fojnica kao cesionarom i „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica kao cesusom. Temeljem navedena dva ugovora o cesiji cesionar je bio dužan iznos ustupljenih tražbina uplatiti na žiro račun Ustanove u ukupnom iznosu od 450.000 KM. Iznos od 392.056 KM je uplaćen, dok dio duga u iznosu od 57.944 KM nije izmiren do kraja godine a prema izjavama uposlenika ni do okončanja revizije. **Nije nam prezentirana dokumentacija da su se poduzimale aktivnosti na naplati navedenih tražbina.**

Početno stanje tražbina od društva „BAHEN-GRADNJA“ d.o.o. Sarajevo iznosilo je 100.000 KM temeljem dane pozajmice navedenom društvu. Ugovor o zajmu sredstava zaključen je u rujnu 2015. godine i istim je utvrđeno da se zajam odobrava na rok od 60 dana, te da će se u slučaju zakašnjenja povrata obračunati zakonska zatezna kamata. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Ustanova nije obezbijedila instrumente osiguranja naplate navedenih tražbina, te da iste nisu izmirene sve do kolovoza 2017. godine. **Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ustanova poduzimala sve zakonom propisane radnje za naplatu navedenih tražbina od rujna 2015. godine do kolovoza 2017. godine, niti je Ustanova za navedeno razdoblje obračunala i knjigovodstveno evidentirala tražbine nastale temeljem odredbe Ugovora o zajmu koja se odnosi na obračun zakonske zatezne kamate.** Za iznos tražbina od 100.000 KM, Ustanova je kao cesionar, sa navedenim društvom kao cedentom i društvom „Aquareumal“ d.o.o. Fojnica kao cesusom, zaključila 31.07.2017. godine Ugovor o cesiji broj 001/2017, kojim društvo „BAHEN-GRADNJA“ svoje tražbine od društva „Aquareumal“ ustupa Ustanovi. Ustupanjem tražbina Ustanovi, izmiruju se obveze: prispjeli dug po specifikaciji. **Uz ovaj ugovor nije nam prezentiran dokaz o postojanju tražbina društva „BAHEN-GRADNJA“ od društva „Aquareumal“, niti je u ugovoru navedeno da se radi o dugu nastalom temeljem dane pozajmice iz 2015. godine.** Dana 04.08.2017. godine Ustanova je kao povjerilac sa društvom „NCF“ kao pristupateljem dugu, zaključila Ugovor o pristupanju dugu, kojim društvo „NCF“ pristupa dugu društva „Aquareumal“ u iznosu od 100.000 KM (temeljem prethodno zaključenog

Ugovora o cesiji broj 001/2017). Temeljem odredbi ugovora o pristupanju dugu, Ustanova po dospelju duga, odnosno maksimalno 60 dana od dana obostranog potpisivanja ugovora, može tražiti ispunjenje duga, odnosno naplatiti ga bilo od dužnika, ili pristupatelja duga po svom izboru. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je izvršeno preknjižavanje duga društva „Aquareumal“ na novog dužnika „NCF“ u iznosu od 100.000 KM. Iako je rok za izmirenje duga Društva „NCF“ d.o.o. Fojnica istekao početkom listopada 2017. godine, dug nije izmiren, niti su poduzimane sve zakonom propisane radnje na naplati tražbina od navedenog Društva. Napominjemo da je, kao osiguranje naplate navedenih tražbina, društvo „NCF“ Ustanovi predalo bezuvjetnu, bez protesta, na prvi poziv plativu, potpisanu i ovjerenu od strane ovlaštene osobe, mjenicu koja do okončanja revizije nije aktivirana.

Temeljem prethodno navedenog, konstatiramo da Ustanova u knjigovodstvenim evidencijama ima evidentirano ukupno 157.944 KM tražbina nastalih temeljem zaključenih ugovora o cesiji i ugovora o pristupanju dugu, a da za iste nisu blagovremeno pokrenute sve zakonom propisane radnje i aktivnosti na njihovoj naplati, za što odgovornost snosi rukovodstvo Uprave.

Preporuke:

- *Financijska izvješća sačinjavati sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, te paragrafom 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća;*
- *Donijeti politike vrednovanja, ispravke vrijednosti i otpisa tražbina te blagovremeno poduzimati sve zakonom propisane radnje i aktivnosti na naplati dospjelih tražbina kako ne bi došlo do njihove zastare;*
- *Izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za pružanje usluga ranjenicima- državljanima Libije i poduzeti adekvatne mjere na naplati tražbina, a posebno u dijelu naplate tražbina nastalih u prethodnom periodu temeljem zaključenog ugovora.*

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31.12.2017.g.	31.12.2016.g.
KAPITAL	21.831.696	21.349.222
Temeljni kapital	21.178.980	21.178.980
Revalorizacije rezerve	2.629.213	2.366.292
Neraspoređena dobit	219.553	0
Gubitak do visine kapitala	2.196.050	2.196.050

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da se iskazani temeljni kapital u poslovnim knjigama na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 21.178.980 KM znatno razlikuje od iznosa kapitala u sudskom registru. Naime, prema Rješenju Višeg suda u Zenici od 09.05.1995. godine o osnivanju Javne ustanove u državnoj svojini upisan je ukupan iznos sredstava osnivača od 42.045.397 DEM, od čega su građevinski objekti 34.738.129 DEM, oprema 6.874.812 DEM i zemljište 432.456 DEM. U Izvodu iz sudskog registra Općinskog suda u Travniku od 04.10.2017. godine iskazan je ugovoreni i uplaćeni kapital od 42.045.397 novčanih jedinica bez naznake o kojim se novčanim jedinicama radi. Po istom Izvodu osnivač je Općina Fojnica sa učešćem od 100 % u ukupnom kapitalu.

Revalorizacije rezerve su iskazane u iznosu od 2.629.213 KM, što je više u odnosu na prethodnu godinu za 262.921 KM. Na osnovu danog stava neovisnog revizora Ustanove u Izvješću o reviziji financijskih izvješća za 2016. godinu, u 2017. godini je izvršeno evidentiranje odloženih poreznih rashoda od 262.921 KM na poziciju revalorizacionih rezervi.

Neraspoređena dobit u iznosu 219.553 KM odnosi se na evidentiranu neto dobit iskazanu u Bilanci uspjeha za 2017. godinu.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 2.196.050 KM i isti je kao i prethodne godine, a odnosi se na gubitak ranijih godina.

Preporuka:

- **Poduzeti aktivnosti na usklađivanju temeljnog kapitala u poslovnim knjigama Ustanove i sudskom registru.**

7.2.4 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze u iznosu od 11.246.440 KM.

Obveze iskazane na datum bilance u iznosu od 11.246.440 KM veće su u odnosu na prethodnu godinu za 218.883 KM ili 1,99 %. U odnosu na prethodnu godinu, dugoročne obveze su manje za 18 % Kratkoročne obveze u odnosu na prethodnu godinu su veće za 39,6 % .

7.2.4.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane u iznosu od 5.889.861 KM manje su za 1.299.899 KM (18 %) u odnosu na prošlu godinu. Najveći iznos dugoročnih obveza u iznosu od 5.834.841 KM odnosi se na dugoročne kredite kod Razvojne banke FBiH (5.541.670 KM) i Sparkasse Bank d.d. Sarajevo (293.171 KM).

Ugovor o kreditu sa Razvojnomo bankom na iznos od 7.000.000 KM Ustanova je zaključila 2015. godine, na rok od 84 mjeseca, sa grace periodom od 12 mjeseci. Kredit je odobren uz fiksnu kamatnu stopu od 4% na godišnjoj razini. Kredit je odobren za stalna sredstva 4.900.000 KM (nabava medicinske opreme, namještaja, opreme, rekonstrukciju dijela krova, izgradnju novog i adaptaciju postojećeg bazena i dr.) i tekuća sredstva 2.100.000 KM (povrat dijela kredita kod BOR banke s ciljem oslobađanja hipoteke i plaćanje obveza prema dobavljačima). Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se otplata kredita vrši sukladno otplatnom planu.

Ugovor o dugoročnom kreditu sa Sparkasse Bank d.d. BiH na iznos od 480.000 KM Ustanova je zaključila u 2016. godini, sa kamatnom stopom 5,7 % fiksno, na godišnjoj razini, na razdoblje od 48 mjeseci. Kreditna sredstva odobrena su namjenski za refinanciranje duga kod BOR banke d.d. Sarajevo. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se otplata kredita vrši sukladno otplatnom planu.

7.2.4.2 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 5.356.579 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 1.518.782 KM.

Red. broj	KRATKOROČNE OBVEZE	Iznos KM	
		31.12.2017. godine	31.12.2016. godine
1.	Kratkoročne financijske obveze	1.956.990	1.000.000
2.	Obveze iz poslovanja	2.351.127	2.357.949
3.	Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	858.623	362.379
4.	Druge obveze	149.183	94.428
5.	Obveze za PDV	-	8.574
6.	Obveze za ostale poreze i druge dažbine	40.656	14.467
7.	Obveze za porez na dobit	-	-
U K U P N O:		5.356.579	3.837.797

Kratkoročne financijske obveze iskazane u iznosu od 1.956.990 KM, a odnose se na kratkoročne dijelove kredita uzetih u zemlji 1.850.000 KM (Kredit Sparkasse bank d.d. BiH 1.000.000 KM, kredit Privredne banke d.d. Sarajevo 150.000 KM, te kredit Sparkasse bank d.d. BiH 120.000 KM i obveze za zajam – Sarajevo osiguranje 580.000 KM), te kratkoročni dio dugoročnih obveza 106.990 KM.

Kratkoročni dio dugoročnih obveza odnosi se na kratkoročni dio dugoročnog kredita Sparkasse bank i kratkoročni dio dugoročnog kredita Razvojna banka FBiH. U tijeku 2017. godine bilo je nužno zanoviti postojeća dva revolving kredita u iznosima od 600.000 KM i 400.000 KM kod Sparkasse banke d.d. Sarajevo, temeljem potpisanog ugovora o okvirnom kreditu koji je na snazi do 2018. godine.

- Kratkoročni dio dugoročnog kredita Sparkasse bank – u tijeku revizije dostavljen Ugovor o dugoročnom kreditu (za refinanciranje duga kod drugih kreditora) između Sparkasse Bank d.d. BiH i Lječilišta „Reumal“ Fojnica, kojim se odobrava kredit u ukupnom iznosu od 480.000 KM. Predmetna kreditna sredstva odobravaju se namjenski i koristit će se za refinanciranje kod drugog kreditora BOR banka d.d. Sarajevo. Obveze na dan 31.12.2017. godine iznosile su 9.768 KM.
- Kratkoročni dio dugoročnog kredita Razvojna banka – u tijeku revizije priložen Ugovor o kreditu između Razvojne banke Federacije BiH i Ustanove. Predmet Ugovora o kreditu je reguliranje korištenja kreditnih sredstva i otplate kredita odobrenog Korisniku kredita iz Kreditne linije za dugoročno kreditiranje stalnih sredstava. Iznos kredita koji je odobren je 7.000.000 KM, a iznos neizmirenih obveza po ovom kreditu na dan 31.12.2017. godine iznosio je 97.922 KM.

Obveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 2.351.127 KM, a u odnosu na prethodno razdoblje manje su za 6.822 KM, najznačajni iznosi odnose se na: obveze prema dobavljačima u zemlji 1.926.670 KM, primljene avanse, depozite i kaucije 422.277 KM, te dobavljače u inozemstvu 2.180 KM.

Obveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su u iznosu od 1.926.670 KM i u odnosu na datum prethodne bilance manje su za 75.341 KM. U strukturi ukupno evidentiranih obveza prema dobavljačima najveće je učešće obveza prema dobavljačima hrane i prehrambenih proizvoda, te materijala za čišćenje. Izmiranje obveza prema dobavljačima vrši se spram raspoloživih sredstava što traje relativno duže vremensko razdoblje.

Obveze temeljem plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u ukupnom iznosu od 858.623 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 496.244 KM. Navedene obveze čine: obveze temeljem plaća i naknada plaća u iznosu od 817.963 KM, ostala primanja djelatnika 23.239 KM, te obveze temeljem naknada plaća koje se refundiraju 17.421 KM.

Najvećim dijelom obveze se odnose na neplaćene doprinose i poreze i to: obveze za zdravstveno osiguranje, doprinose 129.912 KM, porez na dohodak 22.810 KM, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti 15.747 KM, opću vodnu naknadu 3.875 KM i naknadu za nesreće 3.875 KM (obveze se odnose na: listopad, studeni i prosinac 2017. godine), obveze za MIO 447.072 KM (obveze se odnose na: kolovoz, rujan, listopad, studeni i prosinac 2017. godine), te neizmirene obveze za zdravstveno osiguranje – bolovanje 4.085 KM (obveze za: listopad, studeni i prosinac 2017. godine) i MIO-bolovanje 13.020 KM (obveze za: kolovoz, rujan, listopad, studeni i prosinac 2017. godine). Ukupan iznos neizmirenih obveza za doprinose za zdravstveno osiguranje, porez na dohodak i ostalih doprinosa za navedene mjesece u tijeku 2017. godine iskazan je u iznosu 180.879 KM, a neizmireni doprinosi za MIO u iznosu 460.092 KM u 2017. godini.

Prilikom isplate plaća nisu se uplaćivali porez na dohodak i propisani doprinosi, što nije sukladno članku 27. Zakona o porezu na dohodak⁸, članku 11. Zakona o doprinosima⁹ i članku 28. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa¹⁰, kojim je propisana obveza uplate doprinosa prilikom svake isplate plaća.

Preporuka:

- **Obveze temeljem poreza na dohodak i doprinosa isplaćivati istovremeno uz isplatu plaća sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.**

⁸ Sl. novine FBiH, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁹ Sl. novine FBiH, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

¹⁰ Sl. novine FBiH, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

7.2.5 Popis sredstava i obveza

Rješenjem direktora od 17.11.2017. godine imenovana su povjerenstva za popis u Lječilištu Reumal Fojnica, i to za: Popis stalnih sredstava i sitnog inventara, Popis svih zaliha i Popis novčanih sredstava, tražbina i obveza, sa obvezom izrade pojedinačnih izvješća o izvršenom popisu i njihovo dostavljanje direktoru do 10.01.2018. godine. Prije početka popisa stalnih sredstava i sitnog inventara sačinjen je Plan rada kojim su utvrđene lokacije popisa, sektori i vrijeme popisa.

Nakon što su sačinjena i dostavljena izvješća o popisu za 2017. godinu, direktor je 11.01.2018. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća o popisu na dan 31.12.2017. godine, prema kojoj su u knjigovodstvu izvršena potrebna evidentiranja promjena.

Internim Pravilnikom o popisu od 10.11.2010. godine utvrđeno je, između ostalog, da Povjerenstvo za popis obvezno utvrđuje razlike između podataka u knjigovodstvu i stvarnih stanja utvrđenih popisom, nakon čega je obvezno utvrditi uzroke eventualnih manjkova, viškova, odrediti uzroke nenaplativih tražbina, kao i da se popis tražbina i obveza vrši prema stanju u knjigovodstvu a povjerenstvo provjerava i utvrđuje realnost iskazanih iznosa. Također je propisano da Povjerenstvo za popis u popisne liste, između ostalog, treba unijeti i nabavnu vrijednost, otpisanu i sadašnju vrijednost, da iste trebaju biti sačinjene sa rekapitulacijama po pojedinim sintetičkim i analitičkim kontima.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju o izvršenom popisu sa stanjem na dan 31.12.2017. godine konstatirali smo da isti nije obavljen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o popisu, iz sljedećih razloga:

- popis zemljišta je obavljen bez uvida u vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju o istoj s obzirom da povjerenstvo nije ukazalo na neadekvatnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zemljišta koja su u poslovnim knjigama i financijskim izvješćima iskazane kao imovina Ustanove. Povjerenstvo nije provjeravalo niti je ukazalo na postojanje založnih prava na nekretninama,
- nije obavljen popis nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi u iznosu od 5.960.240 KM, obzirom da su preuzeti podaci iz knjigovodstva, bez uvida u relevantnu dokumentaciju temeljem koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje,
- sačinjene konačne popisne liste stalnih sredstava ne sadrže potrebne podatke za svako pojedinačno stalno sredstvo, kao što su vrijednost po knjigovodstvu, po popisu, ispravka vrijednosti do kraja 2016. godine, ispravka u 2017. godini, ukupna ispravka i sadašnja vrijednost, liste nisu potpisane od odgovornih osoba i od osoba iz knjigovodstva,
- za utvrđene manjkove sitnog inventara od 9.668 KM, nisu utvrđeni razlozi nastalog manjka, niti su tražene izjave od osoba zaduženih za ista, te su isti u cijelosti evidentirani na teret rashoda Ustanove,
- popis avansa za građevinske objekte od 1.379.185 KM nije obavljen, obzirom da su preuzeti podaci iz knjigovodstva, bez uvida u relevantnu dokumentaciju i davanje prijedloga o poduzimanju aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima, po kojima nisu okončani radovi u ugovorenom roku. Od navedenih avansa najznačajniji iznos od 1.076.000 KM odnosi se na uplatu u prethodnim godinama za kupovinu prostora za potrebe medicinske djelatnosti Ustanove na II i III katu Hotela Nature Fojnica,
- Izvršen je popis tražbina i obveza, ali povjerenstvo nije navelo koje tražbine i u kojem iznosu se smatraju teško naplativim, niti je dalo prijedlog za otpis istih.

Po završetku svih knjiženja poslovnih promjena za 2017. godinu, Glavna knjiga nije odštampana i uvezana na način da nije moguća izmjena pojedinih ili svih dijelova, zbog čega nije potpisana i ovjerena od strane osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje pravne osobe, kako je regulirano člankom 29. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Uvažavajući naprijed navedeno konstatirali smo da popis stalnih sredstava i tražbina nije izvršen sukladno člancima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **Godišnji popis stalnih sredstava i tražbina vršiti sveobuhvatno i u cijelosti sukladno člancima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 1.317.263 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 1.411.601 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tijekom. Izvješće o novčanom tijeku urađeno je prema MRS-7 po neizravnoj metodi.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvješće o promjenama na kapitalu za 2017. godinu sačinjeno je sukladno važećim propisima pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama sukladne sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz financijska izvješća nisu sačinjene sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 1 - Prezentiranje financijskih izvješća, obzirom da nisu objavljene dodatne informacije u svezi prihoda, tražbina, zaliha, stalnih sredstava, kao ni objavljivanja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) u svezi dugoročnih plasmana za udjele u drugim subjektima. Sačinjene bilješke ne sadrže cjelovit tekstualni opis ili raščlanjene stavke prezentirane u financijskim izvješćima, kao ni informacije koje ne ispunjavaju uvjete za priznavanje u financijskim izvješćima.

8. JAVNE NABAVE

Ustanova nije provodila odredbe Zakona o javnim nabavama¹¹, za izvršene nabave roba i usluga i radova, niti je Plan nabava za 2017. godinu usvojen od strane Upravnog odbora, iako je bilo obvezno.

Naime, člankom 4. stavak 1 točka b) Zakona o javnim nabavama, definirano je da pravna osoba, koja je osnovana za određenu svrhu, u cilju zadovoljenja potreba od općeg interesa, a koja nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava jedan od sljedećih uvjeta, je obvezna primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama:

- a) Financirana je najvećim dijelom iz javnih sredstava (prihoda ostvarenih od županijskih/kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, županijskih ministarstava za pitanja branitelja, Saveza udruženja penzionera/umirovljenika, FZMIO/PIO i ostalih korisnika javnih proračunskih sredstava);
- b) Nadzor nad upravljanjem provodi osnivač (100% Općina Fojnica);
- c) Članovi Upravnog odbora su izabrani predstavnici osnivača, kantonalnog ministarstva zdravstva SBK-a i predstavnik Ustanove.

Prema predloženom planu nabava ukupna procijenjena vrijednost je 3.482.100 KM.

Napominjemo da je temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta Općine Fojnica, Odlukom o preuzimanju osnivačkih prava od 25.02.2014. godine Općinsko vijeće preuzelo osnivačka prava nad Zavodom za medicinsku rehabilitaciju „Reumal” i Specijalnom bolnicom za liječenje, rehabilitaciju miopatskih, neuropatskih, reumatskih i srodnih oboljenja „Fojnica”. Prema sudskom registru upisani i uplaćeni kapital je 42.045.397 DEM, sa 100 % učešćem Općine Fojnica. Javna ustanova je u državnoj svojini, koja ima status pravne osobe sa ograničenom odgovornošću.

¹¹ „Sl. glasnik BiH“ broj 39/14

Također, potrebno je napomenuti da je shodno članku 106. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Ustanova osnovana s ciljem zadovoljenja pružanja usluga preventivne zdravstvene zaštite, specijalističke i bolničke rehabilitacije i da temeljem pruženih zdravstvenih usluga ostvaruje prihod iz poslovanja u iznos od 8.709.455 KM. Iako Ustanova pruža i druge usluge i druge zdravstvene usluge, obvezna je postupati transparentno, u postupku javne nabave, ponašati se prema kandidatima/ponuditeljima jednako i nediskriminirajuće na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom nabave i njegovom svrhom (članak 3. navedenog Zakona).

Shodno gore navedenim činjenicama, konstatiramo da je Ustanova kao ugovorni organ, obvezna primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama i pratećih podzakonskih akata.

Prema predloženom planu nabava ukupna procijenjena vrijednost je 3.482.100 KM. Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini zaključeno je 39 ugovora u iznosu od 2.431.383 KM.

U 2017. godini, bez provođenja postupaka i procedura sukladno Zakonu o javnim nabavama izvršena je nabava sljedećih roba i usluga, gdje u među najznačajnije iznose spadaju: nabava svježeg junećeg, telećeg mesa i bifteka 456.008 KM, razne prehrambene robe 410.277 KM, sredstava za čišćenje i papirne konfekcije 272.447 KM, svježeg voća i povrća 200.000 KM, nabava životinjskih i biljnih masti i ulja 117.067 KM, pilećeg mesa 103.212 KM, usluge fizičke zaštite 93.500 KM, pekarskih proizvoda 81.338 KM, lisnatih tijesta 78.729 KM, alkohola i bezalkoholnih pića 76.490 KM, jaja 68.913 KM, nabava i ugradnja parne i finske saune, hamama 69.710 KM, te uredskog materijala i pribora i štamparskih usluga 36.458 KM. Za pojedine robe vršena je nabava nekoliko puta tijekom godine od različitih dobavljača i čija ukupna vrijednost premašuje procijenjenu vrijednost shodno Planu nabava, kao što su: nabava lijekova i sanitetskog materijala 58.455 KM, reagenasa i potrošnog materijala za biohemijsku laboratoriju 17.747 KM, sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju 16.000 KM, te nabava jednokrlnih i automatskih vrata 9.071 KM.

Analizom faktura prilikom nabave određenih prehrambenih proizvoda utvrdili smo sljedeće: nabava pilećeg, telećeg i junećeg mesa tijekom godine vršena je od više dobavljača po različitim fakturnim cijenama, pa je tako sklopljen ugovor o kupovini pilećeg mesa u tijeku 2017. godine sa Šumplod d.o.o. Fojnica i Mesna industrija Rakitno d.o.o. Posušje. Prilikom analize ugovora i cijena uočili smo da su cijene pojedinih artikala u ugovorima znatno više od cijena na tržištu, kao npr. biftek 30 KM/kg bez PDV-a, pilećina 7,85 KM/kg bez PDV-a, pileća jetrica 3,55 KM/kg bez PDV-a.

Uvidom u Ugovor o isporuci goriva, maziva i ostale robe sa dobavljačem „Orman“ d.o.o. Kiseljak od 22.01.2016. godine, te Anex ugovora od 03.05.2017. godine, konstatirali smo da nije navedena vrijednost ugovora na godišnjoj razini, te je člankom 3. Anex ugovora navedeno da će se isporuka goriva vršiti do okončanja postupka nabave roba – goriva i ostale robe od strane kupca za tekuću godinu

Shodno prethodno navedenom, konstatiramo da je Ustanova u 2017. godini vršila nabave roba, usluga i radova u vrijednosti 2.431.383 KM, bez provođenja postupaka i procedura sukladno Zakonu o javnim nabavama, iako je bila obvezna isti primjenjivati.

Preporuka:

- *Postupke nabava roba i usluga provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnije uporabe sredstava.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Naknadni događaji

Direktor Ustanove je na osobni zahtjev razriješen dužnosti Odlukom Upravnog odbora 04.06.2018. godine, a Odlukom o imenovanju vršitelja dužnosti direktora na 60 dana obavlja od 05.06.2018. godine Alija Mukača.

Porezna uprava FBiH, Kantonalni porezni ured Novi Travnik je 29.06.2018. godine, donijela Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate javnih prihoda u ukupnom iznosu od 698.034 KM, obzirom da Ustanova nije izmirila porezni dug od 664.794 KM. Nakon toga, 18.07.2018. godine zaključen je Sporazum o odgođenom plaćanju dužnih javnih prihoda u ukupnom iznosu od 1.304.257 KM, u kojem su sadržani i troškovi prinudne naplate od 57.264 KM, kao i kamate od 140.511 KM. Odobreno je odgođeno plaćanje dužnih javnih prihoda na razdoblje od šest mjeseci sa krajnjim rokom uplate do 03.01.2019. godine.

9.2 Sudbeni sporovi

Prema prezentiranim podacima, protiv Ustanove je pokrenuto više tužbi, po kojima su donesene prvostupanjske presude u iznosu od 33.977 KM i pravomoćna sudbena rješenja na iznos od 90.910 KM.

Ustanova je podnijela tužbe protiv sedam pravnih osoba u vrijednosti od 42.322 KM, za koje su donesena pravomoćna sudbena rješenja od 26.148 KM i izvršna sudbena rješenja od 26.148 KM.

10. KOMENTAR

Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje–lječilište „Reumal“ Fojnica se u ostavljenom roku očitovalo dopisom broj 1/1-3083/18 od 03.10.2018. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o financijskoj reviziji Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje–lječilište „Reumal“ Fojnica za 2017. godinu. U dostavljenom očitovanju su navedena neslaganja na dio danih nalaza u Izvješću, kao i na dane kvalifikacije u mišljenju i na skretanje pozornosti. Navedena obrazloženja i komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu dana adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija, koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću.

Za dio preporuka u Nacrtu Izvješća dana su obrazloženja o poduzetim aktivnostima na realizaciji istih u 2018. godini.

**Rukovoditelj Sektora
za financijsku reviziju**

Dunja Logo, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Mirko Mišić, dipl. oec. - voditelj tima

Sabina Selesković, dipl. oec. - član tima

Sabina Muderizović, MA Menadžmenta- član tima

IV PRIVITAK

GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje 01.01. – 31.12.2017. godine			
Naziv pravne osobe: JU za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	9.602.233	9.659.354
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	9.404.357	9.497.392
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	197.876	161.962
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	9.311.482	9.871.362
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	2.495.786	2.987.027
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	5.533.602	5.482.849
4	Troškovi proizvodnih usluga	240.324	251.920
5	Amortizacija	605.642	648.673
6	Troškovi rezerviranja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	436.128	411.523
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	290.751	-
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	0	122.008
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	12	106
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	11	20
3	Pozitivne kursne razlike	1	5
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	0	81
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	105.504	81.232
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	105.475	81.196
3	Negativne kursne razlike	29	36
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	0
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	105.492	81.126
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	185.259	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	0	203.134
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	36.161	21.468
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	23.550	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	5.447	1.205
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	266	63
8	Prihodi na temelju ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	6.898	20.200
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	1.867	4.379
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.509	4.375
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0

3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi na temelju zaštite od rizika	0	0
8	Rashodi na temelju ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0	4
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	358	0
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	34.294	17.089
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi na temelju usklađivanja vrijednosti sredstava	0	7
2*	Rashodi na temelju usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
5*	Prihodi na temelju promjene računovodstvenih politika i ispravaka ne značajnih pogrešaka iz ranijih razdoblja	0	0
6*	Rashodi na temelju promjena računovodstvenih politika i ispravaka ne značajnih grešaka iz ranijih razdoblja	0	0
	UKUPNI PRIHODI RAZDOBLJA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		
	UKUPNI RASHODI RAZDOBLJA (II+V+X+2*+4*+6*)		
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	219.553	0
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	0	186.038
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	219.553	0
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	0	186.038
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
XVII	Neto dobit razdoblja	219.553	0
XVIII	Neto gubitak razdoblja	0	186.038
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit razdoblja	219.553	0
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak razdoblja	0	186.038

Uprava je pripremila financijska izvješća i ista odobrila dana 16.02.2018. godine.

Direktor
Dr. Eldan Lokmić

Bilanca stanja na dan 31.12.2017. godine					
Naziv pravne osobe: JU za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica					
	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	56.845.178	27.261.035	29.584.143	28.924.500
1	Nematerijalna sredstva	610.867	592.393	18.474	23.755
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	55.335.245	26.668.642	28.666.603	28.464.470
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.850	0	17.850	17.850
6	Dugoročni finansijski plasmani	876.726	0	876.726	410.430
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	4.490	0	4.490	7.995
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	4.931.922	1.391.997	3.539.925	3.796.713
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	769.369	434.340	335.029	326.268
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	4.162.553	957.657	3.204.896	3.470.445
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	61.777.100	28.653.032	33.124.068	32.721.213
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva				
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	61.777.100	28.653.032	33.124.068	32.721.213
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (1 do 10)			21.831.696	21.349.222
1	Osnovni kapital			21.178.980	21.178.980
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacija rezerve			2.629.213	2.366.292
6	Nerealizirani dobiti			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			0	0
9	Gubitak do visine kapitala			2.196.050	2.196.050
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			0	81.335
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			5.889.861	7.189.760
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			0	262.921
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			5.356.579	3.837.797
1	Kratkoročne finansijske obaveze			1.956.990	1.000.000
2	Obaveze iz poslovanja			2.351.127	2.357.949
3	Obaveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			858.623	362.379

5	Druge obaveze	149.183	94.428
6	Obaveze za PDV	0	8.574
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	40.656	14.467
8	Obaveze za porez na dobit	0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	45.932	178
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	33.124.068	32.721.213
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)	33.124.068	32.721.213

Uprava je pripremila finansijska izvješća i ista odobrila dana 16.02.2018. godine.

Direktor:
Dr. Eldan Lokmić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 01.01. do 31.12.2017. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: JU za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		219.553	(186.038)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	5.281	3.415
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	600.361	645.258
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	(22.041)	4.375
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	87.050	0
9	Ukupno (2 do 8)		670.651	653.048
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(8.761)	1.587.267
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	75.667	(869.439)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	86.861	219.294
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	8.655	8.782
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(80.458)	525.617
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	299.341	478.759
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	45.754	178
17	Ukupno (10 do 16)		427.059	1.950.458
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		1.317.263	2.417.468
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		0	275.862
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	275.000
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	862
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		747.048	2.264.651
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	275.000
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	315.858	1.878.331
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	431.190	111.320
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		747.048	1.988.789
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		4.719.957	7.030.884
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	480.000
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	4.572.166	6.393.690
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	147.791	157.194
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		5.384.510	9.817.664
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	1.173.889	431.635
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	3.793.750	6.230.690
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	19.019	19.019

43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	397.852	3.136.320
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		664.553	2.786.780
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		1.317.263	2.417.468
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		1.411.601	4.775.569
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		94.338	2.358.101
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		180.602	2.538.698
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	1	5
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	29	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		86.236	180.602

Rukovodstvo je pripremilo finansijska izvješća i iste odobrilo dana 16.02.2018. godine.

Direktor
Dr. Eldan Lokmić

Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31.12.2017. godine								
Naziv pravne osobe: JU za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2015. god.	21.178.980	2.366.292	0	0	(1.772.098)	21.773.174	0	21.773.174
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odnosno 01.01.2016. god. (1 ± 2 ± 3)	21.178.980	2.366.292	0	0	(1.772.098)	21.773.174	0	21.773.174
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(186.038)	(186.038)	0	(186.038)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	237.914	237.914	0	237.914
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na dan 31.12.2016.godine, odnosno 01.01.2017. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	21.178.980	2.366.292	0	0	(2.196.050)	21.349.222	0	21.349.222

13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016.,odnosno, 01.01.2017.god. (12 ± 13 ± 14)	21.178.980	2.366.292	0	0	(2.196.050)	21.349.222	0	21.349.222
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	262.921	0	0	0	262.921	0	262.921
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	219.553	219.553	0	219.553
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na dan 31.12.2017. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	21.178.980	2.629.213	0	0	(1.976.497)	21.831.696	0	21.831.696

Uprava je pripremila finansijska izvješća i iste odobrila dana 16.02.2018. godine.

Direktor:
Dr. Eldan Lokmić